

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

774

Ημερομ. Κατάθεσης:

6/12/2023



ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ

τ. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Βουλευτής Ν. ΠΕΛΛΑΣ – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ

Του Βουλευτή Πέλλας Γεωργίου Καρασμάνη

Προς τους Υπουργούς :

- 1) Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κωστή Χατζηδάκη
- 2) Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Άδωνι Γεωργιάδη
- 3) Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κα Σοφία Ζαχαράκη
- 4) Εσωτερικών κα Νίκη Κεραμέως
- 5) Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
- 6) Υγείας κ. Μιχάλη Χρυσοχοϊδη
- 7) Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρήστο Σταϊκούρα
- 8) Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Δημήτρη Παπαστεργίου
- 9) Ανάπτυξης κ. Κώστα Σκρέκα
- 10) Πολιτισμού κα Λίνα Μενδώνη
- 11) Δικαιοσύνης κ. Γιώργο Φλωρίδη
- 12) Εθνικής Άμυνας κ. Νίκο Δένδια
- 13) Προστασίας του Πολίτη κ. Γιάννη Οικονόμου

ΘΕΜΑ : Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, σχετικά με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις προτεινόμενες λύσεις

ΚΑΤΑΘΕΤΩ

σαν αναφορά, το υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, σχετικά με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις προτεινόμενες λύσεις.

Παρακαλώ τους αρμοδίους κ. Υπουργούς, να απαντήσουν σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής.

Αθήνα, 01-12-2023

Ο Αναφέρων Βουλευτής

Γεώργιος Καρασμάνης
Βουλευτής Πέλλας

ΕΘΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΥΦΛΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ.ΑΡΙΘΜ. 1890/2005 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑ
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 31 – 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210-5229968 FAX: 210-5229541
e-mail: eoty@otenet.gr
www.eoty.gr

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ'ΑΡΙΘΜ. 9977/12-12-1932 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ
ΕΛΕΓΧΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΕΠΙΤΙΜΟ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ
ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ &
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ & ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΤΥΦΛΩΝ
ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑ
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 31 – 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 210-5245001,210-5228333,210-5228365,210-5245578
e-mail: pab@otenet.gr web site: www.pst.gr

ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ.: 2445/782
ΤΟΜΕΑΣ: Γραμματείας

Αθήνα, 01/12/2023

Προς: Πρωθυπουργό της Χώρας
κο Κ. Μητσοτάκη

Κοιν.: 1) Αρχηγούς Πολιτικών Κομμάτων της Βουλής των Ελλήνων
2) Υπουργό Επικρατείας κο Σ. Παπασταύρου
3) Βουλευτές της Βουλής των Ελλήνων
4) Ε.Σ.Α.μεΑ.
5) Σωματεία – μέλη Ε.Ο.Τ.

Θέμα: Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου
Συνδέσμου Τυφλών προς τον Πρωθυπουργό της Χώρας κο Κυριάκο Μητσοτάκη
ενόψει της 3ης του Δεκέμβρη, Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία.

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών (Ε.Ο.Τ.), ο επίσημος Κοινωνικός Εταίρος της Πολιτείας για θέματα τυφλότητας και μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), και το σωματείο-μέλος της Πανελληνίας Σύνδεσμος Τυφλών (Π.Σ.Τ.) ενόψει της 3^{ης} του Δεκέμβρη, Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία,

σας καταθέτουν υπόμνημα με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις απαιτούμενες λύσεις.

Φέτος, η Παγκόσμια αυτή Ημέρα βρίσκει τη χώρα μας και τον κόσμο ολόκληρο εν μέσω μιας πρωτόγνωρης ενεργειακής και οικονομικής κρίσης, η οποία έχει εντείνει τα προβλήματα όλων, και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων στις οποίες ανήκουν και τα άτομα με προβλήματα όρασης. Μέσα σε αυτό το ζόφο που μας περιβάλλει, καθήκον όλων μας είναι να προασπίσουμε το επίπεδο ζωής και υγείας, ιδιαίτερα των ευπαθών στρωμάτων της κοινωνίας, τα οποία πλήττονται πολλαπλά. Στην κατεύθυνση αυτή θα βοηθήσει ασφαλώς σημαντικά το «Εθνικό Σχέδιο για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων με Αναπηρία» σε συνδυασμό με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, όπως κυρώθηκε με το Ν.4074/2012 και το Ν.4488/2018 μέρος 'Δ «Κατευθυντήριες-Οργανωτικές Διατάξεις υλοποίησης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες».

Επείγοντα μέτρα για την ανακούφιση των τυφλών και των ατόμων προβλήματα όρασης λόγω της ακρίβειας στα ράφια και στην ενέργεια:

1. Ενόψει των γιορτών των Χριστουγέννων το μόνο αποδεκτό ποσό που μπορεί κάπως να καλύψει τις ανάγκες του εισοδήματός μας λόγω του πληθωρισμού και της κρίσης στην ενέργεια είναι τα 1000 ευρώ.
2. Απαιτείται αύξηση της οικονομικής ενίσχυσης που παρέχει ο ΟΠΕΚΑ τουλάχιστον κατά 100 ευρώ μηνιαίως δεδομένου ότι η τελευταία προσαύξηση έγινε το 2011 και από τότε μεσολάβησαν τρία μνημόνια, η πανδημία και η ζοφερή σημερινή κρίση ακρίβειας στα προϊόντα και στην ενέργεια έτσι ώστε το 8% που δόθηκε το 2023 σε καμιά περίπτωση να μην καλύπτει την τεράστια αγοραστική απώλεια καθώς και σύνδεση με την ετήσια αύξηση που θα δίνεται λόγω πληθωρισμού σε εργαζόμενους και συνταξιούχους.
3. Χορήγηση της αύξησης στις συντάξεις από την 01/01/2024 σε όλους τους τυφλούς συνταξιούχους και τα άτομα με προβλήματα όρασης ανεξαρτήτως προσωπικής διαφοράς.

Θέματα Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης:

- 1) Άμεση συγκρότηση της υπεσχημένης κοινής ομάδας εργασίας Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Εσωτερικών καθώς και εκπροσώπων των φορέων μας για την Προκήρυξη θέσεων τυφλών τηλεφωνητών και δικηγόρων και την ένταξη νέων προστατευόμενων επαγγελματιών στον Ν. 2643/1998.
Υπενθυμίζουμε ότι επιβάλλεται η άμεση και πλήρης αναμόρφωση του Ν.2643/98, ώστε να αναγνωριστούν και να καθιερωθούν νέες σύγχρονες αντιλήψεις για την εργασία των αναπήρων, νέες σχέσεις με την εργοδοσία, έρευνα αγοράς για την προοπτική ενσωμάτωσης των αναπήρων, πρόβλεψη δίκαιων ποσοστώσεων και άνοιγμα νέων προστατευόμενων επαγγελματιών για τους τυφλούς, δεδομένου ότι το μοναδικό προστατευόμενο επάγγελμα του τηλεφωνητή διαρκώς φθίνει λόγω της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας, όπως: α) το επάγγελμα του βοηθού φυσικοθεραπευτή, το οποίο ασκείται από τυφλούς παγκοσμίως με απόλυτη επιτυχία περίπου την τελευταία εκατονταετία, β) το επάγγελμα του γραμματέα απομαγνητοφώνησης πρακτικών αστικών, ποινικών και

διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων και νοσοκομείων το οποίο ασκούν ήδη τυφλοί, βεβαίως με τα ανάλογα προσόντα, σε πολλές χώρες με απόλυτη επιτυχία, γ) το επάγγελμα του ξεναγού, δ) το παραϊατρικό επάγγελμα της εξετάστριας/ψηλαφίστριας μαστού, το οποίο ασκείται ήδη από τυφλές γυναίκες με την απαιτούμενη εξειδίκευση σε Ιταλία, Γερμανία κ.λπ., και σύμφωνα με επίσημες έρευνες βοηθά στην ανίχνευση 30% περισσότερων όγκων και κατά 50% μικρότερου μεγέθους από τους γυναικολόγους και ε) το επάγγελμα των ραδιοφωνικών παραγωγών, για τους οποίους να οριστεί ποσόστωση για τους δημόσιους και δημοτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, στ) τυπογράφοι, ζ) διαιτολόγοι.

Απαιτούμε άμεσα την έκδοση της Ειδικής Προκήρυξης θέσεων για τυφλούς τηλεφωνητές και δικηγόρους. Επιβάλλεται μέχρις ότου ολοκληρωθεί η τροποποίηση του Ν.2643/98 να δημοσιεύονται οι προβλεπόμενες κατ' έτος προκηρύξεις για τυφλούς τηλεφωνητές και δικηγόρους.

Το ζήτημα της ανεργίας των ατόμων με οπτική αναπηρία είναι ιδιαίτερα οξύμεινο, και επιδεινώνεται συνεχώς. Οι οργανικές θέσεις τηλεφωνητών εξακολουθούν να υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του Ν.2643/98 και η τελευταία Ειδική Προκήρυξη έλαβε χώρα το 2010.

- 2) Να ψηφιστεί διάταξη για την επαναφορά των κύριων και επικουρικών συντάξεων των τυφλών συνταξιούχων ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στα επίπεδα Δεκεμβρίου 2009, καθώς και της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης και για εξαίρεση από τις περικοπές του Ν. 4111/13 και των τυφλών συνταξιούχων του ευρύτερου δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, ώστε να εξισωθούν με τους συναδέλφους τους του Δημοσίου, οι οποίοι έχουν ήδη εξαιρεθεί, καθώς και με τους παραπληγικούς με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η διάκριση αυτή κατά των τυφλών συνταξιούχων του ιδιωτικού τομέα και μόνο από τις εξαιρέσεις των περικοπών των συντάξεων του προειρηθέντος νόμου επιβάλλεται να αρθεί για λόγους ισονομίας και ισοπολιτείας, καθώς προσκρούει στις αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας, και αποτελεί κατάφορη αδικία για 500 περίπου τυφλούς συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, 290 περίπου του ΙΚΑ και γύρω στους 220 από τις ΔΕΚΟ και τις Τράπεζες. Εξάλλου και το ΣτΕ έκρινε ως αντισυνταγματικές τις μειώσεις στις συντάξεις με τα δύο πρώτα Μνημόνια.
- 3) Επιβάλλεται η παροχή της πλήρους Εθνικής Σύνταξης στα άτομα με ποσοστό οπτικής αναπηρίας από 50% και άνω, ανεξαρτήτως των χρόνων ασφάλισης. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες στην οικογένεια του θανόντος υπάρχει μέλος με αναπηρία (τέκνο, σύζυγος) με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω να χορηγείται ολόκληρο το ποσό της Εθνικής Σύνταξης όπως αυτό ισχύει κάθε φορά. Επίσης η διάταξη της παραγράφου α του άρθρου 5 του Ν.3232/2004, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 26 παρ. 3 του Ν.4075/2012 να εξακολουθήσει να ισχύει κανονικά.
- 4) Οι συνταξιούχοι του Ν.612/77 και συναφών νόμων να καταβάλουν εισφορά υπέρ ΕΟΠΥΥ 6% (σε περίπτωση λήψης 2 συντάξεων) μόνο από την κύρια και την επικουρική σύνταξη με το μεγαλύτερο ύψος, δεδομένου ότι η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της οποίας τυγχάνουν είναι μία και μόνη.

- 5) Να προβλεφθεί ώστε το ανταποδοτικό μέρος της σύνταξης, όλων των τυφλών συνταξιούχων όσοι συνταξιοδοτούνται βάσει του Ν.612/1977 ή άλλων σχετικών νόμων και είναι δικαιούχοι επιδόματος απολύτου αναπηρίας, καθώς και όσων συνταξιοδοτούνται και υπάγονται στο Π.Δ. 169/2007 και λαμβάνουν επίδομα ανικανότητας και όσων συνταξιοδοτήθηκαν με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, να υπολογίζεται σύμφωνα με τον τελευταίο μισθό πριν τη συνταξιοδότηση ή σαράντα τεσσαρακοστά.
- 6) Ψήφιση διάταξης η οποία να προβλέπει την εξαίρεση των τυφλών με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω από την προσωπική διαφορά η οποία προκύπτει μετά τον επαναυπολογισμό των συντάξεων, κύριων και επικουρικών σύμφωνα με τον Ν.4387/2016 καθώς επίσης και χορήγηση στους τυφλούς συνταξιούχους της προβλεπόμενης αύξησης από 01/01/2024 ανεξαρτήτως προσωπικής διαφοράς.
- 7) Μετά την ισχύ του Ν.4387/2016 οι επικουρικές συντάξεις που απονέμονται στους συναδέλφους είναι πολύ μειωμένες σε σύγκριση με παλαιότερα και χωρίς την προσαύξηση του επιδόματος απολύτου αναπηρίας. Ως εκ τούτου, ζητάμε την χορήγηση επικουρικής σύνταξης στους συνταξιούχους που συνταξιοδοτήθηκαν μετά την ισχύ του προαναφερθέντος νόμου, η οποία να υπολογίζεται με βάσει τον Ν.612/1977, καθώς και χορήγηση επιδόματος απολύτου αναπηρίας επί της ως άνω επικουρικής σύνταξης. Επιπλέον να υπάρχει πρόβλεψη και για τη λήψη του επιδόματος απολύτου αναπηρίας και από τους τυφλούς συνταξιούχους του Ν.Α.Τ., γήρατος και αναπηρίας, οι οποίοι πλέον είναι οι μόνοι που δεν λαμβάνουν επίδομα απολύτου αναπηρίας ύψους 50% επί της καταβαλλόμενης κύριας και επικουρικής σύνταξης, καίτοι έχει υπαχθεί στον Ε.Φ.Κ.Α. με τον Ν.4670/2020, πλην όμως μόνο διοικητικά. Επιπροσθέτως χορήγηση του επιδόματος απολύτου αναπηρίας και στους συνταξιούχους του Δημοσίου οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν με τις κοινές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και μεταγενέστερα της συνταξιοδότησης τους απέκτησαν αναπηρία στην όραση σε ποσοστό 80% και άνω, όπως ακριβώς ισχύει για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, για λόγους ισονομίας και ισοπολιτείας.
- 8) Εξαίρεση των τυφλών από τις περικοπές που έχουν σημειωθεί με τις διατάξεις του Ν.4024/2011 στην καταβολή του εφάπαξ που χορηγείται από τα Προνοιακά Ταμεία (π.χ. Δημοσίων Υπαλλήλων, ΤΑΥΤΕΚΩ κ.λπ.) και κατά προτεραιότητα χορήγηση στους δικαιούχους.
- 9) Μετά την ενοποίηση των ταμείων κοινωνικής ασφάλισης και την ένταξη του ΟΓΑ στον ΕΦΚΑ απωλέσθηκαν σημαντικά δικαιώματα από τους συναδέλφους κατ' επάγγελμα αγρότες και ως εκ τούτου ζητάμε να υπάρξει μέριμνα στο μέτρο του εφικτού έτσι ώστε να προστατευθούν οι εν λόγω συνάδελφοί μας και να τους επιστραφεί το απολεσθέν εισόδημά τους.
- 10) Για τους γονείς που έχουν τουλάχιστον ένα τέκνο με αναπηρία με ποσοστό 67% και άνω, το ποσό της προσαύξησης της υπολογιζόμενης σύνταξης να γίνεται 20% και να χορηγείται εφ' όρου ζωής για όσο το τέκνο είναι εν ζωή και δεν εργάζεται.
- 11) Επειδή οι διάφορες εκφυλιστικές νόσοι του οφθαλμού, αλλά και άλλες παθήσεις ενδέχεται να εμφανιστούν και μετά το 24ο έτος ζωής του ανθρώπου, επιβάλλεται το άτομο αυτό να μπορεί να λαμβάνει τη σύνταξη

θανόντος γονέως, έστω και αν η τύφλωση του τέκνου επήλθε μετά την ηλικία αυτή.

- 12) Προτείνουμε η σύνταξη του αποβιώσαντος γονέα να χορηγείται σε τέκνα που είναι άτομα με αναπηρία 67% και άνω, τα οποία αποδεδειγμένα δεν εργάζονται με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Στην περίπτωση που εργάζονται η χορήγηση της σύνταξης του αποβιώσαντος γονέα να διακόπτεται και να επαναχορηγείται μετά τη λήξη της εργασιακής σχέσης του τέκνου. Επίσης, να μην χορηγείται αν το ανάπηρο τέκνο λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος.
- 13) Ζητάμε να λαμβάνουν το επίδομα ανασφάλιστων υπερήλικων άτομα με αναπηρία 67% και άνω, ανεξαρτήτως αν οι ίδιοι ή ο ή η σύζυγος λαμβάνουν επίσης αναπηρικό επίδομα.
- 14) Σύμφωνα με το αρ. 44 του ν. 4670/2020: «Για τους δικαιούχους σύνταξης που συγχρόνως λαμβάνουν εξωιδρυματικό επίδομα, ή απολύτου αναπηρίας ή τυφλότητας δεν υπολογίζεται εισφορά υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί των ανωτέρω επιδομάτων». Η συγκεκριμένη διάταξη άρχισε να εφαρμόζεται από τον ε-ΕΦΚΑ τον Οκτώβριο του 2021 και τα αχρεωστήτως καταβληθέντα από τις συντάξεις των τυφλών συνταξιούχων στους περισσότερους κατεβλήθησαν αναδρομικά τον Ιούλιο του 2022. Ωστόσο, μεγάλη μερίδα των τυφλών συνταξιούχων δεν έχουν λάβει ποτέ τα ως άνω αναδρομικά πάρα τις επανειλημμένες οχλήσεις των ενδιαφερομένων και των φορέων μας.
- 15) Ενημερωθήκαμε από συναδέλφους συνταξιούχους (πρώην υπαλλήλους Εθνικής Τραπέζης) ότι στις επικουρικές συντάξεις που έλαβαν μηνός Φεβρουαρίου 2023 και εντεύθεν δε συμπεριελήφθη το επίδομα απολύτου αναπηρίας, το οποίο ελάμβαναν αδιακόπως από της συνταξιοδοτήσεώς τους και μέχρι τότε ως συνταξιούχοι του Ν.612/77 και του Ν.3232/04. Τη στιγμή που οι συνταξιούχοι της χώρας ανέμεναν έστω και πενιχρή αύξηση στις συντάξεις τους, εν τούτοις οι τυφλοί συνταξιούχοι πρώην υπάλληλοι Εθνικής Τραπέζης λαμβάνουν περικεκομμένη την επικουρική τους σύνταξη, αφαιρουμένου ως μη όφειλε του επιδόματος απολύτου αναπηρίας. Ως εκ τούτου κρίνεται επιβεβλημένη η άμεση αποκατάσταση της αδικίας στις επικουρικές συντάξεις των συναδέλφων πρώην υπαλλήλων Εθνικής Τραπέζης.
- 16) Προτάσεις για την εύρυθμη λειτουργία των ΚΕ.Π.Α.:
 1. Τα ΚΕ.Π.Α. σε όλη τη χώρα πρέπει να στεγάζονται σε κτίρια απόλυτα προσβάσιμα για άτομα με οπτική αναπηρία τα οποία θα διαθέτουν εξωτερικά και εσωτερικά οδηγούς όδευσης τυφλών, ανάγλυφες επιδαπέδιες ενδείξεις στην έναρξη και στο τέλος της σκάλας, ευρύχωρα ασανσέρ σε περίπτωση που ο εξεταζόμενος έχει και κινητική αναπηρία ώστε να εισέρχεται με αμαξίδιο, φωνητική αναγγελία ορόφων καθώς και Braille στα πλήκτρα και ταμπέλες έξω από τα γραφεία τόσο στη γραφή Braille όσο και σε μεγαλογράμματη γραφή με τις απαιτούμενες αντιθέσεις χρωμάτων ώστε να μπορούν να διαβαστούν και από άτομα με χαμηλή όραση.
 2. Εκπαίδευση του προσωπικού, τόσο του Διοικητικού και του Βοηθητικού όσο και του Ιατρικού, στις απαραίτητες τεχνικές συνοδείας τυφλών.

4. Σε άτομα με οπτική αναπηρία με ποσοστό 80% και άνω να αναγράφεται πάντοτε η χρήση ετέρου προσώπου.
5. Να εφαρμόζεται απαρεγκλίτως ο Ε.Π.Π.Π.Α. καθώς και η Υπουργική Απόφαση Φ80100/24283/10-03-2022 (ΦΕΚ Β' 1224/17-03-2022) που ορίζει τις μη αναστρέψιμες παθήσεις σύμφωνα με τα οποία η αναπηρία όρασης όταν είναι μη αναστρέψιμη η πιστοποίηση χορηγείται εφ'όρου ζωής και όχι για περιορισμένο χρονικό διάστημα.
6. Στην περίπτωση που η αναπηρία όρασης είναι η κύρια πάθηση του ατόμου το οποίο προσέρχεται για πιστοποίηση της αναπηρίας του να υπάρχει υποχρεωτικά στην επιτροπή των ιατρών Οφθαλμιάτρως.

Θέματα Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας:

- 1) Σε Δελτίο Τύπου της 3ης Νοεμβρίου 2023 που εξέδωσε ο Δήμος Αμαρουσίου πληροφορηθήκαμε με οργή και αγανάκτηση ότι ο Δήμαρχος κος Θ. Αμπατζόγλου έθεσε στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κ. Χατζηδάκη τα ζητήματα του κληροδοτήματος του «Οίκου Τυφλών» όπως και του κτιρίου του Κέντρου Ελληνικής Κεραμικής, δύο διαφορετικές υποθέσεις που όμως απαιτούν της προσοχής του Υπουργείου, δεδομένου ότι ζητείται από τον Δήμο η διάθεση προς αυτόν και εκμετάλλευσή τους αφενός για το πρώτο για κοινωνικούς σκοπούς και για το δεύτερο η απρόσκοπτη συνέχιση της αρχέγονης Μαρουσιώτικης παράδοσης της Κεραμικής Τέχνης. Ο Δήμαρχος Αμαρουσίου κος Αμπατζόγλου είναι απόλυτα ενημερωμένος εκ μέρους μας εδώ και χρόνια ότι ο «Οίκος Τυφλών», όπως λανθασμένα αναφέρει, ήτοι η Λασκαρίδεις Στέγη η οποία βρίσκεται επί της οδού Βασιλέως Αλεξάνδρου 14 στο Μαρούσι, σε οικόπεδο τριών περίπου στρεμμάτων στο οποίο βρίσκεται κτίσμα 1.200 τ.μ. ούτε νομικά ούτε ηθικά μπορεί να παραδοθεί στον Δήμο Αμαρουσίου, δεδομένου ότι η βούληση της διαθέτιδος ήταν να στεγάζονται εκεί τυφλές άπορες γυναίκες και επιδίωξη των φορέων μας είναι μετά την 10ετή «εξαφάνιση» του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος να υπαχθεί στο Κέντρο Εκπαίδευσης κι Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) με σκοπό τη δημιουργία γηροκομείου για άτομα με οπτική αναπηρία. Κάθε άλλη ενέργεια εκφεύγει της βούλησης της διαθέτιδος και θα αντιταχούμε σθεναρά σε αυτή με κάθε νόμιμο τρόπο. Προς τούτο σας επισυνάπτουμε σειρά εγγράφων, τα οποία αποδεικνύουν ότι ο Δήμος Αμαρουσίου είναι ενήμερος εδώ και χρόνια για τις απόψεις μας και ενεργεί εν κρυπτώ ενάντια στη θέληση των πραγματικών δικαιούχων του κληροδοτήματος, την οποία εκφράζει η Ε.Ο.Τ. και ο Π.Σ.Τ. και σας καλούμε να ενεργήσετε δεόντως υπέρ των συμφερόντων των ατόμων με οπτική αναπηρία.
- 2) Αυτόματη κατ' έτος αύξηση του προνοιακού επιδόματος τυφλότητας από τον ΟΠΕΚΑ σε ίσο ποσοστό με αυτό που θα λαμβάνουν οι συνταξιούχοι και εργαζόμενοι σύμφωνα με τις εκάστοτε εξαγγελίες της Κυβέρνησης.
- 3) Ο ΟΠΕΚΑ προχώρησε αιφνίδια σε περικοπή κατά το ήμισυ του προνοιακού επιδόματος το οποίο λαμβάνουν άνεργοι συνάδελφοι, επειδή λαμβάνουν ως έμμεσα ασφαλισμένοι και ανίκανοι προς εργασία μέρος της σύνταξης θανόντος γονέα (ορφανική σύνταξη), η οποία δεν υπερβαίνει το ποσό του επιδόματος του ανέργου (πολλές φορές δε κατά πολύ μικρότερη), χωρίς να ληφθεί υπόψη η εξαίρεση της παραγράφου Β.1. της εγκυκλίου του Υπουργείου Υγείας υπ' αριθμ. πρωτ.. Π3α/Φ.32/3226/13-09-2001, καθώς και

του υπ' αριθμ.3 της σύνοψης της ίδιας εγκυκλίου. Πρόκειται για άτομα που έχει αποβιώσει ο γονέας τους, λαμβάνουν μέρος της σύνταξής του (σε αρκετές περιπτώσεις είναι μεταξύ 80 και 160€) και κάποιων μάλιστα οι γονείς έχουν εκλείψει και οι δύο από τη ζωή. Δεδομένης της κατάστασης πρόληψης, προστασίας και αντιμετώπισης της πανδημίας Covid-19 την άνοιξη του 2020, η περικοπή του αναπηρικού επιδόματος για αυτά τα άτομα και τις οικογένειές τους είναι τραγική (σχεδόν στο σύνολό τους τα επιδόματα αυτά χρησιμοποιούνται για το βιοπορισμό αυτών των ανθρώπων, αφού αποτελούν και τη μοναδική πηγή εσόδων κάλυψης δαπανών για τη διαβίωσή τους), αλλά ήταν και εξαιρετικά δύσκολο έως και αδύνατο να προσκομίσουν τις βεβαιώσεις από τον ασφαλιστικό φορέα που λαμβάνουν τα μικροποσά αυτών των συντάξεων (περιορισμός-απαγόρευση κυκλοφορίας, μη ύπαρξη και αδυναμία χρήσης διαδικτύου από τα άτομα, απώλεια των βεβαιώσεων των ασφαλιστικών οργανισμών κ.ο.κ.) στις υπηρεσίες του ΟΠΕΚΑ, προκειμένου να αποδείξουν ότι ορθώς ελάμβαναν το επίδομα αυτό επί σειρά ετών και μετά από επαναλαμβανόμενους ελέγχους που ήδη έχουν διενεργηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες Πρόνοιας των Περιφερειών και των Δήμων που είχαν την ευθύνη χορήγησης αυτών των επιδομάτων την τελευταία δετία μέχρι το 2019. Τόσο οι υπηρεσίες του Υπουργείου όσο και η τότε αρμόδια Υφυπουργός Εργασίας κυρία Μιχαηλίδου δήλωσαν και παραδέχτηκαν ότι πρόκειται για μία λάθος απόφαση και ότι θα υπήρχε άμεση αποκατάσταση, πλην όμως μέχρι σήμερα κάτι τέτοιο δεν έχει πραγματοποιηθεί. Άλλωστε, με την υπ' αριθμ. Δ12α/Γ.Π.οικ./41349/2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2608/Β/21-4-2023), τα άτομα που πάσχουν από νοητική υστέρηση, παρότι λαμβάνουν σύνταξη θανόντος γονέως, δικαιούνται -και ορθώς- ολόκληρο το προνοιακό επίδομα Σοβαρής και Βαριάς Νοητικής Υστέρησης. Το αυτό επιθυμούμε να ισχύσει και για τους έχοντες ποσοστό οπτικής αναπηρία 80% και άνω ακόμα και αν λαμβάνουν μέρος της σύνταξης θανόντος γονέως.

- 4) Είναι αδήριτη ανάγκη στο πιλοτικό πρόγραμμα χρηματοδότησης του Προσωπικού Βοηθού να αυξηθεί το ποσοστό του 5% που αφορά μεταξύ άλλων και τα άτομα με οπτική αναπηρία και να δοθεί προτεραιότητα στις περιπτώσεις που υπάρχει στην ίδια οικογένεια ζευγάρι τυφλών ή γονέας και παιδί με οπτική αναπηρία. Επισημαίνεται ότι το ως άνω ποσοστό 5% δεν αφορά μόνο δύο κατηγορίες, τυφλούς και κωφούς, αλλά αφορά και τυφλοκωφούς και ως εκ τούτου επιβάλλεται να αυξηθεί το ανωτέρω ποσοστό, δεδομένου ότι σε διαφορετική περίπτωση οι ωφελούμενοι για την κατηγορία μας θα είναι απειροελάχιστοι. Επίσης, είναι απαράδεκτο ο θεσμός του Προσωπικού Βοηθού να αφορά άτομα μέχρι 65 ετών, διότι όπως είναι γνωστό οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας ακόμα κι όταν δεν είναι τυφλοί χρήζουν βοήθειας. Ως εκ τούτου, απαιτείται να εξαλειφθεί το ηλικιακό όριο των 65 ετών από τις προϋποθέσεις για την υποβολή αίτησης ένταξης στο σχετικό πρόγραμμα.
- 5) Επιβάλλεται η τροποποίηση του απαρχαιωμένου Οργανισμού του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής και διατηρεί παράρτημα στη Θεσσαλονίκη, καθώς και η αξιοποίηση της μεγάλης ακίνητης περιουσίας που διαθέτει. Οι ως άνω ενέργειες θα καταστήσουν δυνατή την απρόσκοπτη λειτουργία του, η οποία δυσχεραίνεται λόγω της έλλειψης μιας σειράς καίριων οργανικών θέσεων, που θα απαντούν στις σύγχρονες απαιτήσεις και ανάγκες των τυφλών της Χώρας.

Να σημειώσουμε ότι η πρότασή μας για αλλαγή του Οργανισμού του Κέντρου έχει κατατεθεί επανειλημμένως από το 1985, χωρίς αποτέλεσμα.

- 6) Λήψη μέτρων για την ουσιαστική προώθηση αναδοχής ή υιοθεσίας παιδιών με αναπηρία και εξόδου τους το συντομότερο δυνατόν από τα ιδρύματα, πχ επιπλέον χορήγηση ποσών στους αναδόχους ή θετούς γονείς, για την κάλυψη των καταφανώς επιπλέον αναγκών των παιδιών με αναπηρία. Είναι γνωστό ότι οι τυφλοί, οι κωφοί, οι κινητικά ανάπηροι κ.λπ. αποκτούν βιολογικά παιδιά, τα οποία είναι απολύτως ικανοί να φροντίσουν για τη σωματική και ψυχοσυναισθηματική τους υγεία, και ουδείς διανοείται να το αμφισβητήσει. Θεωρούμε ότι είναι εξίσου ικανοί να φέρουν εις πέρας τα καθήκοντα που απορρέουν από μία τυχόν αναδοχή ή υιοθεσία. Ως εκ τούτου, δε θα πρέπει λόγω της αναπηρίας τους να αποκλείονται από την αναδοχή και υιοθεσία και μη αναπήρων παιδιών.
- 7) Ευτυχώς έγινε κατανοητό από την Κυβέρνηση το αίτημά μας για μη χορήγηση του προνοιακού επιδόματος τυφλότητας από τον ΟΠΕΚΑ με προπληρωμένη ψηφιακή κάρτα, αλλά μέσω κατάθεσης στον τραπεζικό μας λογαριασμό. Θα επιθυμούσαμε, όταν πρόκειται για δικαιούχο με οπτική αναπηρία, και τα λοιπά τυχόν επιδόματα που δικαιούνται από τον ΟΠΕΚΑ, όπως επίδομα παιδιού κ.λπ. να χορηγούνται και αυτά μέσω κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό και όχι με προπληρωμένη ψηφιακή κάρτα, όπως άλλωστε κατανόησε και αποδέχτηκε και ο αρμόδιος Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κος Α. Γεωργιάδης κατά την πρόσφατη συνάντησή μας στις 19/10/2023, αντιλαμβανόμενος το επιχείρημά μας ότι τα άτομα με οπτική αναπηρία δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν POS τα οποία είναι όλα αφής χωρίς φωνητική ομιλία. Επίσης και αύξηση κατά 50% τόσο των εισοδηματικών κριτηρίων των δικαιούχων των εκάστοτε επιδομάτων, όσο και του ποσού του χορηγουμένου επιδόματος.
- 8) Δημιουργία, τουλάχιστον στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, οίκων ευγηρίας για τυφλούς, δεδομένου ότι οι τελευταίοι κατά κανόνα δε γίνονται δεκτοί στα λοιπά γηροκομεία.
- 9) Όλες οι κατηγορίες ατόμων με οπτική αναπηρία δικαιούνται voucher κοινωνικού τουρισμού μέσω διαφόρων προγραμμάτων, είτε ως εργαζόμενοι, είτε ως άνεργοι, είτε ως συνταξιούχοι πρώην Ο.Α.Ε.Ε., είτε ως συνταξιούχοι πρώην Ο.Γ.Α. Ωστόσο, οι συνταξιούχοι τυφλοί που δεν υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες και προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες Δημοσίου, πρώην ΔΕΚΟ κ.λπ. είναι οι μόνοι που στερούνται αυτού του δικαιώματος. Παρακαλούμε να μεριμνήσετε με τους αρμόδιους φορείς για την επέκταση του δικαιώματος και σε αυτή την κατηγορία, καθώς επίσης και για τη λήψη voucher και για σύνοδο όλων των ατόμων με οπτική αναπηρία που λαμβάνουν κοινωνικό τουρισμό με οποιαδήποτε ιδιότητα. Επίσης, αύξηση κατά 50% των εισοδηματικών κριτηρίων των δικαιούχων voucher κοινωνικού τουρισμού με οπτική αναπηρία.
- 10) Λόγω της ευνοϊκής νομοθεσίας, πολλά άτομα με οπτική αναπηρία συνταξιοδοτούνται σε ηλικία κατά την οποία έχουν ανήλικα παιδιά. Εξαιτίας όμως της αναπηρίας τους, δεν είναι εύκολο να τα συνοδεύσουν ή να πληρώσουν για εξωσχολικές απογευματινές δραστηριότητες, αλλά ως συνταξιούχοι δεν έχουν δικαίωμα, λόγω των προϋποθέσεων που τίθενται, να λάβουν voucher προκειμένου τα παιδιά τους να μετάσχουν σε προγράμματα Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης (ΚΔΑΠ), ούτε σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς ή παιδικούς σταθμούς, γεγονός που είναι ωστόσο

απαραίτητο για την ομαλή κοινωνικοποίηση των παιδιών αυτής της ηλικίας. Για το λόγο αυτό παρακαλούμε, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς, να μεριμνήσετε, ώστε οι συνταξιούχοι γονείς με οπτική αναπηρία να δικαιούνται vouchers των ως άνω προγραμμάτων.

- 11) Επιβάλλεται η άμεση έναρξη του Προγράμματος Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης για τυφλούς δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή στη χώρα μας υπάρχουν μόνο 9 εκπαιδευτές με αυτή την ειδικότητα οι οποίοι καλύπτουν τις τεράστιες ανάγκες που υπάρχουν για εκπαίδευση μαθητών, φοιτητών, εργαζομένων, νεοτυφλωθέντων ενηλίκων και ατόμων τρίτης ηλικίας που έχασαν και την όραση τους.
- 12) Κρατική επιχορήγηση του Κέντρου Σκύλοι Οδηγοί Ελλάδας για την εκπαίδευση και παραχώρηση σκύλων οδηγών για τυφλούς χρήστες.

Θέματα Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

- 1) Αυξήσεις στα επιδόματα που δικαιούνται τα άτομα με οπτική αναπηρία, όπως άλλωστε έχει προτείνει και η Ε.Σ.Α.μεΑ., καθώς και στις συντάξεις των τυφλών χαμηλοσυνταξιούχων, τουλάχιστον κατά 100 ευρώ από την 01/01/2024 και σύνδεσή τους με την ετήσια αύξηση που λαμβάνουν εργαζόμενοι και συνταξιούχοι.
- 2) Επαναφορά των μισθών, καθώς και των δώρων εορτών και του επιδόματος αδείας, των 120 περίπου εναπομεινάντων εργαζομένων ατόμων με οπτική αναπηρία στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα, στα επίπεδα του Δεκεμβρίου του 2009, όπως και έχει αναγνωρισθεί στους ένστολους και άλλες κατηγορίες ή επικουρικά, μέχρις ότου η οικονομία της χώρας επιτρέψει την ολική του αποκατάσταση, χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών διαβίωσης ποσού ύψους 25% επί των πάσης φύσεως μεικτών αποδοχών τους, το οποίο και να συνυπολογίζεται στο συντάξιμο μέρος του μισθού ή μηνιαίου επιδόματος οδοιπορικών, αίτημα επίσης δικαιολογημένο και σύμφωνο με τις καθημερινές ανάγκες μετακίνησης, οι οποίες είναι ιδιαιτέρως επιβαρυνμένες για τους εργαζόμενους με οπτική αναπηρία. Προς αποφυγή αδικιών απέναντι στους συναδέλφους εργαζομένους, σημειώνουμε ότι η χορήγηση του ως άνω επιδόματος θα αφορά τυφλούς εργαζομένους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας κι αν έχουν προσληφθεί και ανεξαρτήτως του τρόπου πρόσληψης, πχ με τον Ν.2643/1998 ή μέσω Α.Σ.Ε.Π. ή με διορισμό μέσω κατάρτισης ειδικών πινάκων για ωρομίσθιους και αναπληρωτές ή με απλή πρόσληψη από ιδιώτη κ.λπ. Τα παραδείγματα είναι ενδεικτικά και αποσκοπούν στο να προλάβουν τυχόν εξαιρέσεις εργαζομένων με οπτική αναπηρία από το μέτρο. Επισημαίνουμε ότι το κόστος για τη χορήγηση του σχετικού επιδόματος στους εργαζόμενα άτομα με οπτική αναπηρία δεν υπερβαίνει όπως αποδεικνύεται τις 250.000 έως 300.000 ευρώ το χρόνο.
- 3) Ζητάμε την πλήρη απαλλαγή από την επιβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. της πρώτης κατοικίας μέχρι 120 τ.μ., προσαυξανόμενη κατά 20 τ.μ. ανά προστατευόμενο μέλος, εφόσον αυτή ιδιοκατοικείται ή της μοναδικής κατοικίας η οποία ανήκει κατά ψιλή κυριότητα, επικαρπία ή και τα δύο σε άτομο με οπτική αναπηρία 80% και άνω και τη φορολόγηση της υπόλοιπης ακίνητης περιουσίας μέχρι του ύψους των 250.000 ευρώ, προσαυξανόμενη κατά 50.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο μέλος, με το ποσό των 0,50 ευρώ ανά τετραγωνικό, όπως κατά τη διάρκεια ισχύος του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε. Επίσης, ζητάμε απαλλαγή από την

επιβολή φόρου σε ακαλλιέργητα αγροτεμάχια και μειωμένο φόρο στις καλλιεργούμενες εκτάσεις οι οποίες αποφέρουν εισόδημα σε άτομα με οπτική αναπηρία που καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Ο.Γ.Α. ή είναι άνεργοι. Επιπλέον, ζητάμε την εξαίρεση από την καταβολή ΕΝ.Φ.Ι.Α. του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.) για το σύνολο της ακίνητης περιουσίας του προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες του προς όφελος των Ελλήνων τυφλών, μαθητών και φοιτητών, καθώς και κτηρίων που ανήκουν σε αναγνωρισμένους φορείς τυφλών και σε επίσημους φορείς της αναπηρίας (Ε.Σ.Α.με.Α. και τα σωματεία- μέλη αυτής) και ιδιοκατοικούνται.

- 4) Ζητάμε την προστασία από πλειστηριασμό της πρώτης κατοικίας που ανήκει σε άτομο με οπτική αναπηρία, εφόσον αυτή ιδιοκατοικείται ή της μοναδικής κατοικίας η οποία ανήκει κατά ψιλή κυριότητα, επικαρπία ή και τα δύο σε άτομα της ως άνω κατηγορίας, καθώς και τη μη πώληση στεγαστικού ή καταναλωτικού δανείου που ανήκει σε άτομο με οπτική αναπηρία σε ξένα funds.
- 5) Ζητάμε την αύξηση του ακατάσχετου ποσού σε λογαριασμό μισθού ή σύνταξης τυφλών και ατόμων με σοβαρά προβλήματα όρασης στο ύψος των 3.000 ευρώ, λόγω αυξημένων αναγκών εξαιτίας της αναπηρίας.
- 6) Απαλλαγή των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης από τα τεκμήρια του εισοδήματος. Να μην φορολογείται το τεκμαρτό εισόδημα των ως άνω ατόμων παρά μόνο το πραγματικό.
- 7) Ζητάμε την εναρμόνιση με τον ιδιωτικό τομέα του ποσοστού αναπηρίας, ήτοι 80% και άνω, για όλες τις θετικές διακρίσεις που απολαμβάνουν τα άτομα με βαριά αναπηρία (άτομα με οπτική αναπηρία, παραπληγικοί κ.λπ.), όπως φοροαπαλλαγές μισθών και συντάξεων, απαλλαγή από εισφορά αλληλεγγύης, αφορολόγητο αυτοκίνητο κ.λπ.
- 8) Θέσπιση φοροαπαλλαγής στο εισόδημα των ελάχιστων τυφλών ελεύθερων επαγγελματιών έως του ποσού των 30.000 ευρώ, οι οποίοι κάτω από εξαιρετικά αντίξοες και ανταγωνιστικές συνθήκες, μη θέλοντας να βαδίσουν την πεπατημένη άσκησης του επαγγέλματος του τηλεφωνητή, που άλλωστε οδηγείται σε πλήρη εξαφάνιση, προσπαθούν να ανοίξουν νέους επαγγελματικούς ορίζοντες, καθώς και των εισοδημάτων προερχόμενων από άλλες πηγές για τυφλούς που είναι άνεργοι. Περαιτέρω δε, για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης που έχουν εισοδήματα από ενοίκια και έχουν ως μοναδικό επιπλέον έσοδο το προνοιακό επίδομα, να απαλλάσσονται από τον φόρο ενοικίου.
- 9) Επαναφορά της διάταξης του Ν.3865/2010 αρθ. 6 περ. ββ που αφορά τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης εργαζομένων του δημοσίου που είναι σύζυγοι ατόμων με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω και τα οποία είναι ανίκανα για εργασία.
- 10) Ουσιαστική εφαρμογή της εγκυκλίου Ε. 043/15-02-2021 που αφορά την εφαρμογή από τις αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΠΑ κλπ) της διάταξης του άρθρου 74 του Ν.4764/2020 για την απόκτηση αφορολόγητου αυτοκινήτου από άτομα με οπτική αναπηρία με ποσοστό 80% και άνω, προκειμένου να σταματήσει η απίστευτη ταλαιπωρία που υφίστανται οι συνάδελφοι δικαιούχοι απόκτησης αναπηρικού αυτοκινήτου και απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας. Περαιτέρω επιβάλλεται να δοθεί εντολή προς τα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας να κάνουν αποδεκτές τις παλαιές γνωματεύσεις ΚΕΠΑ (πριν από το 2013) των τυφλών δικαιούχων των ανωτέρω παροχών (απαλλαγή από το

Τέλος Ταξινόμησης και τα Τέλη Κυκλοφορίας) οι οποίοι αιτούνται αντιστοίχιση της γνωμάτευσης τους με την υπ' αριθμ. πρωτ. Δ18Α5038263 (ΦΕΚ 2710/Τ.Β' /24-10-2013) Κ.Υ.Α. και να μην τους παραπέμπουν σε εκ νέου εξέταση από επιτροπή ΚΕΠΑ.

- 11) Να απαλλαγούν από τον ΦΠΑ τα κάτωθι είδη για τυφλούς:

DAISY players (μηχάνημα που χρησιμοποιείται για την ακρόαση ακουστικών βιβλίων –audiobooks- από άτομα με οπτική αναπηρία, για ανάγνωση λογοτεχνικών έργων αλλά και συγγραμμάτων, καθώς και για μελέτη, δεδομένου ότι διαθέτει πολλές δυνατότητες, όπως η κράτηση σημειώσεων, η πλοήγηση σε κεφάλαια, σελίδες, παραγράφους, λέξεις κλπ.), μηχανές Braille, εκτυπωτές Braille, λευκά μαστούνια, μεγεθυντές οθόνης κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV), ομιλούντα θερμόμετρα απολύτως απαραίτητα για μετρήσεις, ομιλούντα πιεσόμετρα, ομιλούντα οξύμετρα, μεγεθυντικούς φακούς για την υποβοήθηση ατόμων με χαμηλή όραση φορητούς ή επιτραπέζιους, γυαλιά για άτομα με μειωμένη όραση, ρολόγια χειρός με ομιλία, ρολόγια επιτραπέζια με ομιλία, συσκευές PIAF για το σχεδιασμό ανάγλυφων παραστάσεων σε μικροκαψουλικό χαρτί, λογισμικό Duxbury απαραίτητο για την μετατροπή και εκτύπωση βιβλίων από την γραφή των βλεπόντων στο σύστημα Braille, επιτραπέζια παιχνίδια κατασκευασμένα ειδικά ώστε να μπορούν να παίξουν με αυτά άτομα με οπτική αναπηρία, κυβαριθμικό αριθμητικό κιτ (Cubarithm arithmetic kit) που βοηθάει στην εκμάθηση μαθηματικών διατάξεων, γεωμετρικό τάπητα που βοηθάει στην χάραξη και εκμάθηση γεωμετρικών σχημάτων, καθώς και ειδικούς διαβήτες. Γενικώς θεωρούμε ότι επειδή το εύρος, ιδίως των συσκευών παραγωγής ανάγλυφων και εκμάθησης μαθηματικών και γεωμετρίας, ποικίλλει και ανανεώνεται συνεχώς, ενώ είναι εμφανές ότι τα ως άνω είδη προορίζονται για τυφλούς ή με χαμηλή όραση μαθητές, θα πρέπει να ενταχθούν όχι ως είδη ένα προς ένα, αλλά ως κατηγορία ειδών που προορίζονται για συγκεκριμένο σκοπό.

Επίσης υπαγωγή στο Φ.Π.Α. 6% των εκτυπώσεων στην γραφή Braille εντύπων που εκτυπώνονται στην Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών και τα σωματεία- μέλη της, όπως κατάλογοι εστιατορίων, προγράμματα θεάτρων και πολιτιστικών εκδηλώσεων, έντυπα μουσείων κ.λ.π.

- 12) Εξαίρεση από τον Φ.Π.Α των προϊόντων που παράγουν τα Παραγωγικά- Προστατευόμενα Εργαστήρια του Φάρου Τυφλών Ελλάδος.
- 13) Αύξηση της έκπτωσης από τον επιβαλλόμενο φόρο εισοδήματος των ατόμων με ποσοστό οπτικής αναπηρίας 67% τουλάχιστον, το οποίο για χρονικό διάστημα πέραν της δεκαετίας πλέον βρίσκεται καθηλωμένο στα 200 ευρώ.
- 14) Απαλλαγή των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης, καθώς και των συνοδών τους, από το φόρο αεροδρομίων, ως επαναφορά εν μέρει του μισού εισιτηρίου που απέλαβαν επί δημόσιας Ολυμπιακής Αεροπορίας.
- 15) Επαναφορά του άρθρου 18 του Ν.4172/2013 που προέβλεπε μείωση φόρου από ιατρικές δαπάνες, για τα άτομα με αναπηρία, με χρόνιες παθήσεις και τις οικογένειές τους, καθώς και διεύρυνση αυτού.
- 16) Χορήγηση επιδόματος θέρμανσης στα άτομα με οπτική αναπηρία χωρίς το συνυπολογισμό του προνοιακού επιδόματος στο εισόδημα, καθώς και αύξηση 50% του ατομικού ή οικογενειακού ορίου εισοδήματος κατά περίπτωση. Επίσης, το επίδομα παιδιού να χορηγείται στα άτομα με οπτική αναπηρία χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, δεδομένου ότι οι δικαιούχοι του εν λόγω

επιδόματος είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία άνεργοι, χαμηλόμισθοι ή χαμηλοσυνταξιούχοι.

Θέματα Υπουργείου Εσωτερικών: Προτάσεις για την εξυπηρέτηση των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης από τη Δημόσια Διοίκηση, την παροχή φροντίδας στο σπίτι και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής:

- 1) Άμεση δημοσίευση της Ειδικής Προκήρυξης θέσεων για τυφλούς τηλεφωνητές και δικηγόρους, στο πλαίσιο του Ν.2643/98. Σημειώνουμε ότι η τελευταία σχετική προκήρυξη έγινε το 2010, παρ' ότι ο νόμος προβλέπει δημοσίευση κατ' έτος. Το ζήτημα της ανεργίας των ατόμων με οπτική αναπηρία είναι ιδιαίτερα οξύμενο, και επιδεινώνεται συνεχώς, γι' αυτό και ζητάμε τη σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό την αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Επιβάλλεται η άμεση και πλήρης αναμόρφωση του Ν.2643/98, ώστε να αναγνωριστούν και να καθιερωθούν νέες σύγχρονες αντιλήψεις για την εργασία των αναπήρων, πρόβλεψη δίκαιων ποσοστώσεων και άνοιγμα νέων προστατευόμενων επαγγελμάτων για τους τυφλούς, δεδομένου ότι το μοναδικό προστατευόμενο επάγγελμα του τηλεφωνητή διαρκώς φθίνει λόγω της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας, όπως: α) το επάγγελμα του βοηθού φυσικοθεραπευτή, το οποίο ασκείται από τυφλούς παγκοσμίως με απόλυτη επιτυχία περίπου την τελευταία εκατονταετία, β) το επάγγελμα του γραμματέα απομαγνητοφώνησης πρακτικών αστικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων, το οποίο ασκούν ήδη τυφλοί, βεβαίως με τα ανάλογα προσόντα, σε πολλές χώρες με απόλυτη επιτυχία, γ) το επάγγελμα του ξεναγού και δ) το παραϊατρικό επάγγελμα της εξετάστριας/ψηλαφίστριας μαστού, το οποίο ασκείται ήδη από τυφλές γυναίκες με την απαιτούμενη εξειδίκευση σε Ιταλία, Γερμανία κ.λπ., και σύμφωνα με επίσημες έρευνες βοηθά στην ανίχνευση 30% περισσότερων όγκων και κατά 50% μικρότερου μεγέθους από τους γυναικολόγους, καθώς και θεσμοθέτηση για την επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων των Δημόσιων ΙΕΚ Ειδικής Αγωγής, όπως ξεναγών, απομαγνητοφωνητών πρακτικών αστικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, φυσικοθεραπευτών, ραδιοφωνικών παραγωγών κ.λπ..

Επιπροσθέτως παρατηρήθηκε σε ορισμένες προκηρύξεις που εκδίδονται από τον ΑΣΕΠ η μη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, ως προς την τήρηση των ποσοστώσεων για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η προκήρυξη 4Κ/2020 του Υπουργείου Εσωτερικών που αφορούσε την πλήρωση 2.909 θέσεων τακτικού προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σε Δήμους της Χώρας. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ευθεία παραβίαση του αρ.25 του Ν.4440/2016, με το οποίο θεσπίζονται ποσοστώσεις μεταξύ άλλων και για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και για συγγενείς αυτών, στο Δημόσιο και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Ο ως άνω αποκλεισμός συνιστά αδικαιολόγητη αρνητική διακριτική μεταχείριση και έρχεται σε αντίθεση με το πνεύμα ενός πλέγματος διατάξεων που κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρουμε τις εξής:

α. Την παρ.6 του αρ.21 του Συντάγματος και το αρ.26 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., διατάξεις με τις οποίες προβλέπεται η λήψη θετικών μέτρων δράσης για τα άτομα με αναπηρία, όπου απαιτείται.

β. Το αρ.27 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, με το οποίο διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση στο δικαίωμα στην εργασία.

γ. Τον αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Επιπλέον δεν προβλέφθηκε η αντίστοιχη ποσόστωση στην προκήρυξη 1Ε/2020 του ΑΣΕΠ, που προβλέπει την πλήρωση 14 θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού σε φορείς του Υπουργείου Ανάπτυξης και στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, ΑΔΑΕ.

Αναμένουμε να μη δημοσιευτεί καμία νέα προκήρυξη ΑΣΕΠ που να περιλαμβάνει την αναίτια εξαίρεση των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης, καθώς και να γίνει τροποποίηση του νόμου, έτσι ώστε η σχετική ποσόστωση να αφορά και προκηρύξεις του ΑΣΕΠ και για Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό.

- 2) Ισότιμη αντιμετώπιση των εργαζομένων τυφλών στο Δημόσιο τομέα:
 - α) Κάλυψη εξόδων συνοδού όταν ο τυφλός εργαζόμενος μεταβαίνει εκτός έδρας ή στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς λόγους.
 - β) Επέκταση του μειωμένου ωραρίου στους τυφλούς εργαζόμενους και στον ιδιωτικό τομέα.
- 3) Διασφάλιση της προσβασιμότητας σε υποδομές, υπηρεσίες, πολιτικές, διαδικασίες του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης. Επιβάλλεται, με αξιοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κάθε άλλου πόρου, η αποκατάσταση της προσβασιμότητας για τους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης όλων των κτιριακών υποδομών κοινής χρήσης, των εξωτερικών χώρων κοινής χρήσης, των παιδικών χαρών, παραλιών κ.λπ., καθώς και των ιστοσελίδων και εφαρμογών του Υπουργείου, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των εποπτευόμενων φορέων, αλλά και των παρεχόμενων υπηρεσιών (συμβατικών και ηλεκτρονικών). Εξίσου απαραίτητη είναι η διασφάλιση της προσβασιμότητας για τους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης όλων των υφιστάμενων πολιτικών και διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίες θα πρέπει να εξεταστούν και προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της Σύμβασης και του Ν.4488/2017, αίροντας κάθε πιθανό εμπόδιο σε βάρος των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης. Εξίσου σημαντική είναι η διασφάλιση της απρόσκοπτης επικοινωνίας των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης με τη δημόσια διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με πρόβλεψη διάθεσης «ζωντανής βοήθειας» (συνοδοί, αναγνώστες, κ.λπ.) από τις υπηρεσίες και τους εποπτευόμενους φορείς της δημόσιας διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά τη συναλλαγή των ως άνω πολιτών με αυτές και την καθιέρωση της διάθεσης πληροφοριών και σε προσβάσιμους μορφότευπους (έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, σε γραφή Braille, ηλεκτρονικά έγγραφα προσβάσιμα σε λογισμικό ανάγνωσης οθόνης για τυφλούς κ.λπ.).
- 4) Ανάπτυξη των υπηρεσιών για τη φροντίδα στο σπίτι σε επίπεδο Δήμων με σταθερή χρηματοδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, με ταυτόχρονη καταγραφή των τυφλών σε κάθε Δήμο, ώστε να υπάρξει μια πρώτη αποτίμηση

του πραγματικού αριθμού των τυφλών και ατόμων με προβλήματα όρασης, με προοπτική να συμπεριληφθεί η καταγραφή αυτή στη Δημογραφική Απογραφή που πραγματοποιεί η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία ανά δεκαετία.

- 5) Άμεση έκδοση εγκυκλίου που θα επιβάλλει την υποχρέωση των υπαλλήλων να συμπληρώνουν τις απαιτούμενες αιτήσεις, αναφορές κ.λπ. για λογαριασμό των τυφλών και των ατόμων με πρόβλημα όρασης, η οποία να διανεμηθεί σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και τους οργανισμούς και φορείς που υπάρχουν στο Υπουργείο Εσωτερικών, ώστε να διευκολυνθεί, χωρίς κανένα οικονομικό κόστος η καθημερινότητα του τυφλού πολίτη, ο οποίος εκτός των λοιπών αντιξοοτήτων, αντιμετωπίζει, εντελώς αναίτια, άκαμπτη και γραφειοκρατική συμπεριφορά εκ μέρους της πλειοψηφίας των δημοσίων υπαλλήλων, μεταξύ των οποίων οφείλουμε να επισημάνουμε ότι υπάρχουν και λαμπρές εξαιρέσεις.

Θέματα Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού:

- 1) Η εκπαίδευση οφείλει να είναι ενιαία για όλες τις κατηγορίες μαθητών, ως εκ τούτου να είναι συμπεριληπτική και να αφορά εξίσου τον κοινό μαθητικό πληθυσμό, καθώς και τις επιμέρους ομάδες, όπως μαθητές με κάποιας μορφής φυσική, πνευματική ή ψυχική αναπηρία, αλλοδαπούς, Ρομά κλπ. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να αλλάξει εκ βάθρων ο οδηγός σπουδών των τμημάτων Νηπιαγωγών και των Παιδαγωγικών τμημάτων, ώστε όλοι οι νηπιαγωγοί και οι δάσκαλοι, καθώς και οι καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τις ιδιαίτερες μαθησιακές δυσκολίες του κάθε μαθητή, να ενημερώνουν προς τούτο τους γονείς και να διαφοροποιούν τη διδασκαλία τους ανάλογα με τις μαθησιακές ιδιαιτερότητες του κάθε μαθητή της τάξης τους. Επομένως, οφείλουμε να στραφούμε σε μια όλο και περισσότερο συμπεριληπτική εκπαίδευση, μειώνοντας παράλληλα τη λεγόμενη «ειδική» εκπαίδευση.
- 2) Ειδικά για τα άτομα με αναπηρία από 0 έως 4 ετών τμήμα της υποχρεωτικότητας της εκπαίδευσης είναι η πρώτη παρέμβαση που εξασφαλίζεται από την Πολιτεία μέσω των αντίστοιχων ανά αναπηρία δομών, στελεχωμένων με το αναγκαίο προς τούτο Ε.Ε.Π. και σε συνεργασία με τις κοινωνικές υπηρεσίες των δήμων.
- 3) Έως ότου επιτευχθεί το προφίλ του νηπιαγωγού, δασκάλου και καθηγητή που θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ατομικές ανάγκες του κάθε μαθητή του, επιβάλλεται να χορηγείται παράλληλη στήριξη, πάντα για το σύνολο του εκπαιδευτικού ωραρίου, από την πρώτη μέχρι την τελευταία ημέρα της σχολικής χρονιάς, στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση και να παρέχεται από εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ή πτυχιούχο παιδαγωγικής με μεταπτυχιακό στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Η παράλληλη στήριξη υποχρεωτικά να περιλαμβάνει και το πρόγραμμα του ολοήμερου σχολείου, όπου υπάρχει. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση η παράλληλη στήριξη να παρέχεται κατ' επιλογή μετά από πρόταση του ΚΕΔΑΣΥ και σύμφωνη γνώμη του μαθητή, ο οποίος είναι σε θέση να γνωρίζει πλέον ο ίδιος τα μαθήματα στα οποία χρειάζεται στήριξη. Δε θα πρέπει να υπάρχει περιορισμός εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης ανά σχολείο, δεδομένου ότι αυτός εξαρτάται αποκλειστικά από τον αριθμό των φοιτούντων μαθητών. Οι μαθητές που φοιτούν σε σχολεία της γενικής εκπαίδευσης ή σε Τμήματα Ένταξης, στους οποίους έχει χορηγηθεί

παράλληλη στήριξη, να μπορούν να υποστηρίζονται και με την παρουσία Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, εφόσον αυτό απαιτείται.

Επίσης επιβάλλεται η άμεση τροποποίηση των αποφάσεων και των εγκυκλίων που απαιτούνται, ώστε σε περίπτωση που τοποθετείται μεν δάσκαλος ή καθηγητής παράλληλης στήριξης στην αρχή της σχολικής χρονιάς αλλά στη συνέχεια προκύπτει πρόβλημα παροχής των υπηρεσιών του λόγω μόνιμου ή προσωρινού προβλήματος κλπ. ο μαθητής/η μαθήτρια να μη στερείται του δικαιώματος της παράλληλης στήριξης και να γίνεται άμεση τοποθέτηση νέου/νέας καθηγητή/καθηγήτριας.

- 4) Καθόσο διάστημα υφίσταται ο διαχωρισμός σε γενική και ειδική εκπαίδευση, επιβάλλεται η δημιουργία στο Υπουργείο Παιδείας ειδικής γραμματείας για την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, με ειδικές διευθύνσεις ανάλογα με τη βαθμίδα της εκπαίδευσης, πρώιμη, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, τριτοβάθμια, καθώς και η δημιουργία στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) Διεύθυνσης Ειδικής Εκπαίδευσης.
- 5) Έγκαιρη χορήγηση στους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στους σπουδαστές και φοιτητές τυφλούς ή με προβλήματα όρασης, του απαραίτητου εξοπλισμού για την υποβοήθηση τους στις σπουδές, στον οποίο θα συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά, από την πρώτη τάξη του δημοτικού σχολείου τουλάχιστον, γραφομηχανή Braille, laptop με το αντίστοιχο λογισμικό και μπάρα Braille, εκτυπωτής Braille και λογισμικό Duxbury απαραίτητο για την μετατροπή και εκτύπωση βιβλίων από την γραφή των βλεπόντων στο σύστημα Braille, μεγεθυντικούς φακούς για την υποβοήθηση ατόμων με χαμηλή όραση φορητούς ή επιτραπέζιους, και μεγεθυντές οθόνης κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) σε περίπτωση μαθητών με χαμηλή όραση, συσκευές PIAF για το σχεδιασμό ανάγλυφων παραστάσεων σε μικροκαψουλικό χαρτί, κυβαριθμικό αριθμητικό κιτ (Cubarithm arithmetic kit) που βοηθάει στην εκμάθηση μαθηματικών διατάξεων, γεωμετρικό τάπητα που βοηθάει στην χάραξη και εκμάθηση γεωμετρικών σχημάτων καθώς και ειδικούς διαβήτες.
- 6) Σε κάθε περίπτωση, αρμόδιο για τη μεταφορά των τυφλών μαθητών στα σχολεία, είτε αυτά είναι ΣΜΕΕ, είτε Γενικής Εκπαίδευσης, είναι το Υπουργείο Παιδείας, το οποίο χρηματοδοτεί εξ ολοκλήρου την αγορά και συντήρηση των οχημάτων, καθώς και τη μισθοδοσία των οδηγών και των συνοδών, είτε αυτά υπάγονται στην Περιφέρεια, είτε στις ΣΜΕΕ.
- 7) Η εκμάθηση της γραφής Braille να είναι υποχρεωτική για όλους τους μαθητές με τύφλωση, καθώς και για όσους έχουν πρόβλημα όρασης, το οποίο ιατρικώς οδηγεί εν δυνάμει σε τύφλωση.
- 8) Για όσο διάστημα υφίστανται ειδικά σχολεία, προκειμένου να καταλάβει κάποιος τη θέση Διευθυντή σε σχολείο τυφλών, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η καλή γνώση εκ μέρους του του συστήματος γραφής και ανάγνωσης τυφλών Braille, ενώ οι ήδη υπηρετούντες εκπαιδευτικοί σε σχολεία τυφλών να υποχρεούνται να αποκτήσουν τη σχετική πιστοποίηση εντός έτους.
- 9) Η υποστήριξη των μαθητών με τύφλωση ή με χαμηλή όραση από μέλος Ε.Ε.Π. του κλάδου ΠΕ31 (Εκπαιδευτή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης) να είναι υποχρεωτική.
- 10) Πλήρης αναμόρφωση του θεσμού των ΚΕΔΑΣΥ με σωστή στελέχωση και ενίσχυση εκτός των άλλων και με την ειδικότητα του κλάδου ΠΕ31 (Εκπαιδευτή Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης) για άτομα με οπτική αναπηρία.

- 11) Σε περίπτωση που ο μαθητής με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είναι σε κατάλληλη ηλικία, να κατοχυρώνεται το δικαίωμα γνώμης του ενώπιων των επιστημονικών ομάδων του ΚΕΔΑΣΥ. Κι αυτό αφού σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 7 της σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, ορίζεται ότι «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα παιδιά με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν τις απόψεις τους ελεύθερα, σχετικά με όλα τα θέματα που έχουν επιπτώσεις σε αυτά και ότι στις απόψεις τους δίδεται η οφειλόμενη βαρύτητα, σύμφωνα με την ηλικία και την ωριμότητά τους, σε ίση βάση με τα υπόλοιπα παιδιά και ότι τους παρέχεται βοήθεια σε σχέση με την αναπηρία τους και κατάλληλη για την ηλικία τους, ώστε να υλοποιήσουν αυτό το δικαίωμα».
- 12) Αναφορικά με την ένταξη των εκπαιδευτικών με οπτική αναπηρία στους πίνακες της ειδικής αγωγής, αυτή τη στιγμή ο νόμος προβλέπει την ένταξη σε αυτούς χωρίς σεμινάριο εξειδίκευσης ή αντίστοιχο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στους γονείς παιδιών με αναπηρία και στα παιδιά γονέων με αναπηρία. Το γεγονός αυτό είναι παράδοξο και αναχρονιστικό, καθώς ο ίδιος ο εκπαιδευτικός που βιώνει την οπτική αναπηρία οφείλει να κατέχει σεμινάριο ή μεταπτυχιακό ειδικής αγωγής, ενώ ο γονέας ή το τέκνο του που βιώνει την αναπηρία μέσω αυτού δεν έχει τέτοια υποχρέωση. Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να σημειώσουμε πως μέχρι το 2015 οι εκπαιδευτικοί με αναπηρία έμπαιναν στους πίνακες χωρίς άλλο προαπαιτούμενο. Έτσι ζητάμε την άρση αυτής της αδικίας και την ίση αντιμετώπιση των ίδιων των ατόμων με οπτική αναπηρία με εκείνη των γονέων και των παιδιών τους.
- 13) Αναφορικά με τα σοβαρά ζητήματα που αντιμετωπίζουν νεοδιοριζόμενοι (αναπληρωτές και μόνιμοι) εκπαιδευτικοί με οπτική αναπηρία, αλλά και εκπαιδευτικοί γονείς και παιδιά ατόμων με οπτική αναπηρία, σε σχέση με τις τοποθετήσεις τους σε σχολικές δομές έχουμε γίνει αποδέκτες διαμαρτυριών από νεοδιορισθέντες εκπαιδευτικούς με οπτική αναπηρία, καθώς και από εκπαιδευτικούς (γονείς & παιδιά) που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με οπτική αναπηρία, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 62 του ν.4589/2019, είναι υποχρεωμένοι να παραμείνουν στον τόπο διορισμού τους για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 2 σχολικών ετών, πριν ζητήσουν μετάθεση. Σύμφωνα με το άρθρο 42 του Ν.4722/20, οι νεοδιοριζόμενοι εκπαιδευτικοί που ανήκουν στις ειδικές κατηγορίες μετάθεσης, και εφόσον διαθέτουν πιστοποιητικό αναπηρίας από τα ΚΕΠΑ, δύνανται να αποσπώνται, πλην όμως τα έτη της απόσπασης δεν υπολογίζονται στα απαιτούμενα 2 έτη με τα οποία κατοχυρώνουν δικαίωμα μετάθεσης.
- Η προαναφερόμενη ρύθμιση έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς με οπτική αναπηρία, αλλά και στους εκπαιδευτικούς που έχουν στη φροντίδα τους άτομα με οπτική αναπηρία, διότι η αυτόνομη διαβίωση σε ένα εντελώς νέο περιβάλλον γίνεται σχεδόν αδύνατη, εξαιτίας της έλλειψης εκπαιδευτών κινητικότητας, οι οποίοι θα μπορούσαν να εκπαιδεύσουν το άτομο στις νέες συνθήκες.
- Επιπλέον, με την παρ. 5 του άρθρου 62 του Ν.4589/2019, οι γονείς-εκπαιδευτικοί μπορούν να πάρουν μόνο απόσπαση και όχι μετάθεση -όπως προβλέπει το ΠΔ 50/1996, αγνοώντας προφανώς ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα τέκνα τους, όντας άτομα με οπτική αναπηρία, δε διαρκούν μόνο για ένα έτος, δηλαδή αγνοώντας πως τα προβλήματα και οι ανάγκες της αναπηρίας δεν έχουν διάρκεια μόνο όσο διαρκεί η απόσπαση που δίνει ο νομοθέτης του Ν.4589/2019.

Ενώ και με την Υ.Α 104627/ΓΔ5/10-08-2020, που αφορά στις τοποθετήσεις των αναπληρωτών, για τους εκπαιδευτικούς που είναι γονείς ή έχουν στη φροντίδα τους άτομα με βαριά αναπηρία, δε λαμβάνεται υπόψη καθόλου η αναπηρία του προστατευόμενου τέκνου-ατόμου με οπτική αναπηρία.

Η σταδιακή κατάργηση όλων των ευεργετικών διατάξεων που είχαν προβλεφθεί, στο πλαίσιο των εύλογων προσαρμογών στην εργασία- για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εν λόγω κατηγορίες εκπαιδευτικών στις τοποθετήσεις τους σε σχολικές δομές, οι οποίες τους προστάτευαν ώστε να μην τοποθετούνται σε απομακρυσμένα και δυσπρόσιτα μέρη, διευκολύνοντάς τους στην άσκηση των καθηκόντων τους στην εκπαίδευση, έχει επιφέρει τεράστια προβλήματα και δυσκολίες στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία, αλλά και στην οικογενειακή τους ζωή και καθημερινότητα και τους έχει οδηγήσει σε απόγνωση.

Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημάνουμε για ακόμη μία φορά την ανάγκη για αναμόρφωση και επικαιροποίηση του αναχρονιστικού Π.Δ. 50/1996, το οποίο διέπει το σύστημα μεταθέσεων, αποσπάσεων εκπαιδευτικών με αναπηρίες και εκπαιδευτικών που είναι γονείς ατόμων με αναπηρία, το οποίο χρονολογείται από το 1996 και το οποίο μερικώς προστάτευε μία μερίδα εκπαιδευτικών με οπτική αναπηρία.

Στο Π.Δ. 50/1996 δε συμπεριλαμβάνονται κατηγορίες αναπηρίας όπως τυφλοί ή κωφοί, αλλά ακόμα και οι πάσχοντες από σκλήρυνση κατά πλάκας, οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται, πρέπει να καταστούν παραπληγικοί ή τετραπληγικοί για να κάνουν χρήση της ρύθμισης. Εύκολα γίνεται αντιληπτό από τα προαναφερόμενα ότι χρειάζεται άμεση αναμόρφωση και επικαιροποίηση του εν λόγω Π.Δ.

- 14) Σχετικά με τη δυνατότητα των τυφλών να εισάγονται και να παρακολουθούν όλα τα δημόσια Ι.Ε.Κ. οποιασδήποτε κατεύθυνσης, όπως ηχοληψίας, μουσικής παραγωγής κ.λπ., επειδή κατά καιρούς έχουν παρατηρηθεί αναίτιοι και αντισυνταγματικοί αποκλεισμοί, τονίζουμε ότι με δεδομένη τη συνταγματική διάταξη του άρθρου 21 παρ. 6 περί προστασίας των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία και την απρόσκοπτη δυνατότητα εισόδου τους στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, η ένταξη των τυφλών στα ως άνω Ι.Ε.Κ. επιβάλλεται να είναι ανεμπόδιστη και με εξασφάλιση όλων των αναγκαίων εκπαιδευτικών μέσων για την πλήρη παρακολούθησή τους.
- 15) Επιβάλλεται να ανοιχτούν νέες ειδικότητες για την επαγγελματική αποκατάσταση των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης, οι οποίες θα υπαχθούν με τη σειρά τους σε προστατευτικές διατάξεις νόμου που θα αντικαταστήσει τον Ν.2643/1998 και θα αφορά αποκλειστικά την επαγγελματική αποκατάσταση ατόμων με αναπηρία, όπως απομαγνητοφωνητές πρακτικών αστικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων κ.α., ψηλαφίστριες μαστού κ.λπ.
- 16) Η εκπαίδευση των τυφλών μαθητών πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, καθώς και επαγγελματική (Ι.Ε.Κ.), είναι πάντα δημόσια και απαγορεύεται οποιαδήποτε ιδιωτική δραστηριότητα στην κατεύθυνση αυτή, προς αποφυγή εκμετάλλευσης της ιδιαίτερης αυτής ομάδας μαθητών και σπουδαστών.
- 17) Η διάρκεια του χρόνου εξέτασης στις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στις εισαγωγικές εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όσο αυτές υφίστανται, καθώς και εντός των Α.Ε.Ι. να προσαυξάνεται κατά 50% για τους

τυφλούς μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές. Επίσης, τον τρόπο εξέτασης σε γραφή Braille ή με τη χρήση Η/Υ ή προφορικά, θα πρέπει να τον επιλέγει ο τυφλός μαθητής, σπουδαστής ή φοιτητής, ο οποίος γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα τις δυνατότητές του, ώστε να έχει την καλύτερη δυνατή επίδοση.

- 18) Με υπουργική απόφαση που θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης του ΙΕΠ θα καθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις με τις οποίες θα διενεργούνται οι προφορικές εξετάσεις στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- 19) Απαιτείται η δημιουργία μονάδων προσβασιμότητας φοιτητών με αναπηρία στα Α.Ε.Ι. της χώρας, τα οποία θα αναλαμβάνουν τη στήριξη του φοιτητή από την εγγραφή μέχρι την αποφοίτησή του σε όλους τους τομείς, φυσική και ηλεκτρονική προσβασιμότητα, παροχή συγγραμμάτων, επικοινωνία με τους καθηγητές, εφοδιασμό των διανεμόμενων σημειώσεων σε προσβάσιμη μορφή κ.λπ.
- 20) Πρόβλεψη για φυσική και ψηφιακή προσβασιμότητα των τυφλών και με χαμηλή όραση φοιτητών και σπουδαστών στους χώρους διδασκαλίας, στις βιβλιοθήκες και στις ιστοσελίδες των Α.Ε.Ι.
- 21) Σχετικά με τις μετεγγραφές, πρόβλεψη για την περίπτωση των φοιτητών με προβλήματα όρασης οι οποίοι, ενώ εισήχθησαν μέσω εισαγωγικών εξετάσεων σε σχολές Α.Ε.Ι, βάσει πιστοποίησης της αναπηρίας από αρμόδιο ΚΕΠΑ, απέκτησαν οπτική αναπηρία κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους. Οι ως άνω να μετεγγράφονται χωρίς άλλα κριτήρια στο κοντινότερο του τόπου κατοικίας τους σχετικό Α.Ε.Ι.
- 22) Ένταξη στα τμήματα ψυχολογίας των Α.Ε.Ι. της χώρας υποχρεωτικών μαθημάτων για την ψυχολογία των ατόμων με αναπηρία και δημιουργία μεταπτυχιακού τμήματος με το ως άνω αντικείμενο με σκοπό την περαιτέρω εξειδίκευση.
- 23) Αναμόρφωση του συνόλου του οδηγού σπουδών στα τμήματα των Παιδαγωγικών Σχολών και των Σχολών Προσχολικής Αγωγής ώστε να εκπαιδεύονται στην αναγνώριση μαθησιακών δυσκολιών όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα στους μαθητές και στον τρόπο διδασκαλίας μαθητών με αναπηρία, μέσα στα πλαίσια ενός σχολείου για όλους.
- 24) Ουσιαστική πρόβλεψη με τη δημιουργία μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών για την εξειδίκευση πτυχιούχων στην ειδικότητα ΠΕ 31 Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης και πρόβλεψη πρόσληψης εκπαιδευτικών της κατηγορίας αυτής από το Υπουργείο Παιδείας για τη στήριξη των τυφλών μαθητών και φοιτητών, από την πρώτη παρέμβαση μέχρι την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- 25) Πρόβλεψη για μειωμένα δίδακτρα στους τυφλούς φοιτητές και φοιτητές με πρόβλημα όρασης στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, καθώς και πρόβλεψη αυξημένου ορίου εισοδήματος για τη λήψη τυχόν υποτροφίας, δεδομένου ότι κατά την εκπόνηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών χρήζουν της βοήθειας τρίτου προσώπου, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ερευνητικό έργο.
- 26) Έκδοση Υπουργικής Απόφασης με την οποία να ορίζεται ότι η διδασκαλία της γραφής Braille διεξάγεται αποκλειστικά από το Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών, από την Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών, τα σωματεία μέλη της και τα παραρτήματά τους, καθώς από και το Φάρο Τυφλών της Ελλάδος, τόσο για λόγους εμπειρίας και τεχνογνωσίας, όσο και για εξοικείωση των εκπαιδευομένων με την εν λόγω αναπηρία και να

απαγορεύεται η διεξαγωγή σεμιναρίων από ιδιωτικούς φορείς και ιδιώτες. Επίσης μοριοδότηση με 3 μόρια της πιστοποίησης καλής γνώσης του συστήματος γραφής και ανάγνωσης των τυφλών Braille.

- 27) Δημιουργία αθλητικών κέντρων για τυφλούς με γήπεδο ποδοσφαίρου 5X5, αίθουσα για γκόλμπολ (ειδικό παραολυμπιακό άθλημα για τυφλούς), πισίνα, χώρους για στίβο κλπ., καθώς και πρόβλεψη πρόσβασης στα λοιπά αθλητικά κέντρα για τους αθλητές και αθλούμενους με αναπηρία.

Θέματα Υπουργείου Υγείας:

- 1) Ζητάμε την απαλλαγή με νομοθετική ρύθμιση των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης από τη συμμετοχή στα φάρμακα.
- 2) Ζητάμε την επίλυση όλων των προβλημάτων προσβασιμότητας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με πρόβλημα όρασης στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των νοσοκομείων και όλων των μονάδων και υπηρεσιών υγείας που ανήκουν στο Ε.Σ.Υ., με τη δημιουργία οδηγών όδευσης, την τοποθέτηση ειδικών επιδαπέδιων λωρίδων προειδοποίησης για την ύπαρξη κλιμακοστασίου, την τοποθέτηση πινακίδων Braille και μεγενθυμένων γραμμάτων έξω από τις πόρτες ιατρείων, υπηρεσιών, διευθύνσεων και δωματίων νοσηλείας και με τον εξοπλισμό των ανελκυστήρων με ηχητική αναγγελία ορόφων και τοποθέτηση ενδείξεων Braille στα πλήκτρα.
- 3) Επιβάλλεται να κατοχυρωθεί νομοθετικά η υποχρεωτική αναγραφή σε μορφή Braille και σε μεγέθυνση, της ονομασίας και της ημερομηνίας λήξης σε όλα τα σκευάσματα των φαρμάκων.
- 4) Επιβάλλεται η παροχή στους τυφλούς δωρεάν από τον ΕΟΠΥΥ ομιλούντων τεχνικών βοηθημάτων που έχουν σχέση με την υγεία πχ μετρητής σακχάρου, λευκό μαστούνι, πιεσόμετρο, θερμόμετρο, οξύμετρο κ.λπ. και χρηματοδότηση της έρευνας για την ενσωμάτωση σε αυτά της ελληνικής γλώσσας.
- 5) Κρίνουμε αναγκαία την ίδρυση γραφείου υποδοχής και εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία, ιδίως των προσερχόμενων χωρίς καθόλου συνοδό ή με συνοδό που αδυνατεί λόγω ηλικίας, γλώσσας, αναπηρίας κ.λπ. να τον εξυπηρετήσει ουσιαστικά, σε κάθε δημόσιο νοσοκομείο και σε οποιαδήποτε άλλη μονάδα υπάγεται στο Ε.Σ.Υ.
- 6) Κρίνουμε απαραίτητη την έγκριση εξόδων για συνοδό τυφλού στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, εφόσον εγκριθεί η μετάβασή του για νοσηλεία εκεί, και για συγκεκριμένο χρόνο. Σε περίπτωση που η μετάβαση γίνεται προκειμένου τυφλός γονιός να συνοδεύσει το ανήλικο παιδί του, να προβλέπονται έξοδα επιπλέον συνοδού.
- 7) Θεωρούμε επιβεβλημένη την έγκριση της φροντίδας από αποκλειστική νοσοκόμα καθ' όλη τη διάρκεια της νοσηλείας στις περιπτώσεις που τα ταμεία εγκρίνουν ως αναγκαία την ως άνω περίθαλψη.
- 8) Επιβάλλεται η δωρεάν χορήγηση οπτικών προθέσεων, γυαλιών όρασης, κ.λπ. στους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης, μετά από έγκριση του θεράποντος ιατρού ή της αρμόδιας επιτροπής, με δικαίωμα αντικατάστασής τους κάθε πέντε χρόνια ή και νωρίτερα αν κριθεί απαραίτητο, χωρίς συμμετοχή και κατ' έτος αντικατάσταση στα παιδιά έως 18 ετών.
- 9) Θεωρούμε ότι επιβάλλεται όχι μόνο να μην κλείσει καμία Μονάδα Εντατικής Θεραπείας λόγω έλλειψης προσωπικού, αλλά απεναντίας να γίνουν άμεσα προσλήψεις για την εύρυθμη λειτουργία τους, και να δημιουργηθούν όσες

νέες είναι απαραίτητες για την προστασία της ζωής και της υγείας των πασχόντων και την πρόληψη αναπηριών που πιθανόν θα δημιουργηθούν λόγω της έλλειψής τους, ιδιαίτερη μέριμνα δε πρέπει να ληφθεί για τις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας Νεογνών και τη λειτουργία των θερμοκοιτίδων, η υποστελέχωση και η κακή λειτουργία των οποίων ευθύνεται για την πρόκληση βαριών αναπηριών, όπως η τύφλωση κλπ.. Επιβάλλεται το Δημόσιο Σύστημα Υγείας να παραμείνει δημόσιο σε όλες τις εκφάνσεις του και να εξακολουθήσει να είναι το στήριγμα των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, των συνταξιούχων και των χρονίως πασχόντων.

- 10) Επιβάλλεται η προμήθεια των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, θεραπευτικών τεχνικών βοηθημάτων για άτομα με αναπηρία, και διαγνωστικών-θεραπευτικών συσκευών, να γίνεται με κριτήριο όχι την πιο συμφέρουσα οικονομική προσφορά, αλλά την ποιότητα της παρεχόμενης ιατρικής υπηρεσίας και του θεραπευτικού οφέλους.

- 11) Προτάσεις για τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.:

1) Να αποζημιώνεται πλήρως η γενετική ταυτοποίηση με σκοπό την τεχνικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή σε άτομα με αποδεδειγμένη κληρονομική πάθηση των οφθαλμών.

Θα πρέπει να διευκρινίζεται με σαφήνεια με ποιον τρόπο το άτομο με αναπηρία 80% και άνω θα απαλλάσσεται από τη συμμετοχή στις παρακλινικές εξετάσεις, π.χ. με την επίδειξη του πιστοποιητικού ποσοστού αναπηρίας από τα ΚΕΠΑ ή ακόμα καλύτερα, με την ενσωμάτωση του ποσοστού ΚΕΠΑ στον αριθμό μητρώου του ασφαλισμένου, προς αποφυγή προβλημάτων. Επίσης, δεν θεωρούμε σκόπιμο να ζητηθεί η πλήρης απαλλαγή των ατόμων με ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, δεδομένου ότι η διάταξη συμπεριλαμβάνεται στον ΕΟΠΥΥ για πρώτη φορά και επιβάλλεται να επέλθει η σχετική ωρίμανση του αιτήματος.

2) Προτείνεται η συμμετοχή των ατόμων με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω, καθώς και των ατόμων που είναι προστατευόμενα και έμμεσα ασφαλισμένα εξαιτίας αυτών, στα φάρμακα να είναι μηδενική.

3) Προτείνεται άτομα τα οποία για ιατρικούς λόγους κάνουν θεραπεία ή χρειάζεται να παίρνουν μη συνταγογραφούμενα πολυβιταμινούχα σκευάσματα για τη διατήρηση ή βελτίωση της κατάστασης των οφθαλμών, τα οποία έχουν ποσοστό αναπηρίας όρασης από 67% και άνω, να λαμβάνουν το τίμημα προσκομίζοντας σχετικό παραπεμπτικό γιατρού και απόδειξη φαρμακείου από τον ΕΟΠΥΥ.

4) Να αποζημιώνονται αισθητικές επεμβάσεις των οφθαλμών μετά από ατυχήματα κατά τα οποία καταστρέφονται οι βολβοί των οφθαλμών ή λόγω εξόρυξης αυτών εξαιτίας παθήσεων, όπως το γλαύκωμα κ.λπ.

5) Προτείνεται οι τυφλοί με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω να δικαιούνται αποκλειστική νοσοκόμα καθ' όλο το 24ωρο και καθ' όλη τη διάρκεια της νοσηλείας, ιδίως όταν ο/η σύζυγος είναι επίσης άτομο με αναπηρία 80% και άνω ή σε περίπτωση που ο τυφλός είναι άγαμος, εάν ένας εκ των γονέων με τους οποίους συννοικεί έχει το αυτό ποσοστό αναπηρίας.

6) Η προγραμματισμένη νοσηλεία σε ιδιωτικά θεραπευτήρια ή σε ιδιωτικές πτέρυγες κρατικών νοσοκομείων του εξωτερικού (μη αποδοχή ευρωπαϊκού εντύπου), εγκρίνεται μόνο στην περίπτωση που το περιστατικό χρήζει άμεσης και επείγουσας αντιμετώπισης και τυχόν καθυστέρηση εγκυμονεί κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία του ασθενούς ή εφόσον ο θεράπων ιατρός εργάζεται αποκλειστικά στην πτέρυγα αυτή, παρακολουθεί το άτομο με πρόβλημα

όρασης επί ικανό χρονικό διάστημα και μάλιστα μετά από έγκριση του ΕΟΠΥΥ και υπό τις προϋποθέσεις προσκόμισης των δικαιολογητικών.

7) Επιβάλλεται να γίνει ειδική μνεία για το καθεστώς της νοσηλείας των ασθενών στη Μεγάλη Βρετανία κατά την παρούσα μετά Brexit εποχή.

8) Στην περίπτωση που το άτομο με πρόβλημα όρασης παρακολουθείται ήδη σε νοσηλευτικό ίδρυμα της Μεγάλης Βρετανίας και η κατάσταση της υγείας του είναι τέτοια, ώστε μετά βεβαιότητας θα απαιτηθούν και νέες νοσηλείες εκεί, να συνεχίσουν να χορηγούνται τα έξοδα νοσηλείας, μετάβασης και διατροφής.

9) Σε περίπτωση που γίνεται μετάβαση στο εξωτερικό για παιδί με πρόβλημα όρασης έως 18 ετών και εφόσον ο συνοδός/γονέας είναι άτομο με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, να καλύπτονται έξοδα μετάβασης και διατροφής συνοδού αυτών.

10) Για τις γυναίκες με αναπηρία άνω του 80% οι οποίες γεννούν είτε σε δημόσιο είτε σε ιδιωτικό νοσοκομείο, να χορηγείται εφάπαξ επίδομα τοκετού, είτε είναι άνεργες, είτε εργαζόμενες, είτε συνταξιούχοι.

11) Σε περίπτωση που ο δικαιούχος λουτροθεραπείας – αεροθεραπείας είναι άτομο με αναπηρία όρασης από 80% και άνω, να δικαιούται ίση με αυτόν αποζημίωση και για συνοδό.

12) Προτείνεται οι τυφλοί οι οποίοι απαιτείται, κατόπιν υπόδειξης του θεράποντος ιατρού, να υπόκεινται σε καθημερινές μετρήσεις σακχάρου, να προμηθεύονται δωρεάν ομιλούσες συσκευές σακχάρου με τις αντίστοιχες ταινίες 30% περισσότερες από τις χορηγούμενες στους λοιπούς διαβητικούς, ανεξαρτήτως εάν η συγκεκριμένη ομιλούσα συσκευή προβλέπεται στις χορηγούμενες στους δικαιούχους του ΕΟΠΥΥ.

13) Προτείνεται η παροχή από τον ΕΟΠΥΥ τεχνητών οφθαλμικών προθέσεων με μηδενική συμμετοχή. Οι φέροντες αυτές να δικαιούνται μια φορά τον χρόνο καθαρισμό και αλλαγή μεμβράνης και κάθε 5 έτη αλλαγή ολόκληρης της πρόθεσης. Σε περίπτωση παιδιών 0-18 ετών οι οφθαλμικές προθέσεις να αντικαθίστανται κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο από τον θεράποντα ιατρό. Στους ασφαλισμένους να χορηγούνται για την αποκατάσταση της οπτικής τους οξύτητας ένα ζεύγος γυαλιών κάθε 2 χρόνια ή φακοί επαφής κάθε 1 χρόνια, τα οποία δύνανται να αντικατασταθούν στον χρόνο που αναφέρεται ανωτέρω, εκτός εάν ο θεράπων ιατρός ατόμου με ποσοστό αναπηρίας όρασης 67% και άνω προκρίνει αντικατάσταση σε βραχύτερο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση αποζημίωσης των δικαιούχων, ο ΕΟΠΥΥ να καταβάλλει για κάθε ζεύγος γυαλιών το ποσό των 150 ευρώ, εκτός εάν ο δικαιούχος είναι άτομο με αναπηρία όρασης από 67% και άνω και για τη βελτίωση της όρασής του, τόσο ως προς την οπτική οξύτητα, όσο και ως προς τα πεδία, απαιτούνται ειδικοί φακοί, οπότε η αποζημίωση να ανέρχεται στα 500 ευρώ. Τα άτομα με προβλήματα όρασης με πιστοποιημένη την αναπηρία τους από τα ΚΕ.Π.Α. και με ποσοστό 80% και άνω (χαμηλή όραση – τυφλότητα), να δικαιούνται την παροχή τεχνικών οπτικών βοηθημάτων/συσκευών και ηλεκτρονικών συσκευών ή προγραμμάτων ή συστημάτων, που αξιοποιούνται ως θεραπευτικά μέσα για την αποκατάσταση της οπτικής τους οξύτητας και της βελτίωσης του οπτικού τους πεδίου, συμβάλλοντας στην αξιοποίηση της υπολειπόμενης διαθέσιμης όρασης. Για τους δικαιούχους με αναπηρία όρασης από 67% και άνω να χορηγούνται ειδικοί επιτραπέζιοι ή φορητοί μεγεθυντικοί φακοί ή άλλα ειδικά βοηθήματα (όπως CCTV) τουλάχιστον μέχρι το ποσό των 1.000 ή 2.000 ευρώ αντίστοιχα,

εάν αυτό απαιτείται λόγω της εργασίας ή της μαθητικής ή φοιτητικής ιδιότητας του δικαιούχου.

Οι εν λόγω παροχές προτείνεται να κατηγοριοποιούνται στους δικαιούχους ως ακολούθως:

Άτομα με προβλήματα όρασης με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω

A) Σε παιδιά και μαθητές έως 18 ετών παροχή ειδών με μηδενική συμμετοχή έως αξίας 600 ευρώ ανά δύο έτη.

B) Σε σπουδαστές και φοιτητές παροχή ειδών με μηδενική συμμετοχή έως αξίας 1000 ευρώ ανά δύο έτη.

Γ) Η παροχή ομιλούντων ιατρικών τεχνικών βοηθημάτων ή συσκευών (ομιλούντα θερμόμετρα, πιεσόμετρα, μετρητές σακχάρου, οξύμετρα κλπ.) με μηδενική συμμετοχή έως αξίας 200 ευρώ ανά δύο έτη ανεξαρτήτου ηλικίας.

Δ) Σε εργαζόμενους παροχή ειδών με μηδενική συμμετοχή έως αξίας 500 ευρώ ανά δύο έτη.

Ε) Σε συνταξιούχους, παροχή ειδών με μηδενική συμμετοχή έως αξίας 500 ευρώ ανά δύο έτη.

ΣΤ) Άτομα με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω να δικαιούνται δωρεάν τρία λευκά μπαστούνια κατ' έτος.

Η παροχή των τεχνικών, οπτικών βοηθημάτων/συσκευών και ηλεκτρονικών συσκευών ή προγραμμάτων ή συστημάτων, που αξιοποιούνται ως θεραπευτικά μέσα, να επιλέγονται από κατάλογο των ειδών αυτών που διαμορφώνεται και συμπληρώνεται ανά τρία έτη ύστερα από εισήγηση των επιστημονικών φορέων των οφθαλμιάτρων και των οπτικών οπτομετρών, καθώς και από εκπρόσωπο της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και, όταν πρόκειται για μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές και από εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπου αποφαίνεται σχετικά το Α.Υ.Σ. και προωθεί προς έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ.

14) Προτείνεται η επαναφορά της ενότητας «ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ» που υπήρχε στο σχετικό άρθρο στον προηγούμενο κανονισμό παροχών του ΕΟΠΥΥ με την προσθήκη της ακόλουθης παραγράφου:

Τα άτομα με προβλήματα όρασης με πιστοποιημένη την αναπηρία τους από τα ΚΕ.Π.Α. και με ποσοστό αναπηρίας όρασης 80% και άνω, να δικαιούνται την παροχή οπτικών βοηθημάτων/συσκευών και ηλεκτρονικών συσκευών ή προγραμμάτων ή συστημάτων, που αξιοποιούνται ως θεραπευτικά μέσα για την αποκατάσταση της οπτικής τους οξύτητας και της βελτίωσης του οπτικού τους πεδίου, συμβάλλοντας στην αξιοποίηση της υπολειπόμενης διαθέσιμης όρασης, που έχουν αξία (αγορά με Φ.Π.Α.) άνω των 1000 ευρώ για μία συσκευή ανά τριετία, ως ακολούθως:

Άτομα με προβλήματα όρασης με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω με συμμετοχή 10% για ενήλικες άνω των 18 εφόσον είναι εργαζόμενοι ή συνταξιούχοι, και μηδενική συμμετοχή για παιδιά και εφήβους έως 18 ετών.

Σε περίπτωση δικαιούχου με ποσοστό αναπηρίας όρασης 80% και άνω, να χορηγείται επίσης αποζημίωση μετάβασης και συνοδού.

Κάθε δικαίωμα για τη λήψη παροχών από τον ΕΟΠΠΥ παραγράφεται μετά την παρέλευση έξι μηνών όταν ο δικαιούχος είναι άτομο με αναπηρία όρασης 80% και άνω.

15) Σε περίπτωση που το ιατροπαιδαγωγικό κέντρο εγκρίνει στο τυφλό άτομο φυσικοθεραπείες – εργοθεραπείες – λογοθεραπείες ή επισκέψεις σε ψυχολόγο ή παιδοψυχίατρο να δικαιολογούνται τουλάχιστον 2 συνεδρίες ανά εβδομάδα.

Θέματα Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών:

- 1) Διευθέτηση ως προς τη λειτουργία του συστήματος αναγγελίας στάσεων εντός των οχημάτων. Έχουμε γίνει δέκτες παραπόνων από συναδέλφους ότι σε πολλά μέσα των οδικών συγκοινωνιών δε λειτουργεί το σύστημα αναγγελίας των στάσεων ή σε άλλες περιπτώσεις είναι υπερβολικά χαμηλή η ένταση της εκφώνησης, ενώ η συμπεριφορά των οδηγών σε πολλές περιπτώσεις είναι απρεπής απέναντι στους συναδέλφους. Κάποιες φορές δε, ούτε καν η οθόνη είναι σε λειτουργία, προκειμένου να τη διαβάσει ο διπλανός από τον επιβάτη με οπτική αναπηρία, ώστε να τον ενημερώσει σε ποια στάση κατευθύνονται, με αποτέλεσμα πολλές φορές οι συνάδελφοι μας να αποβιβάζονται σε λανθασμένη στάση. Επιπροσθέτως, επιβάλλεται η εταιρεία που έχει την αρμοδιότητα συντήρησης του συστήματος αναγγελίας στάσεων να προβεί άμεσα σε ενημέρωσή του, προκειμένου να συμπεριλάβει αλλαγές σε γραμμές που έχουν παρατηρηθεί το τελευταίο διάστημα λόγω της λειτουργίας νέων σταθμών μετρό και σε κάθε περίπτωση να ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, έτσι ώστε να μην υφίστανται άσκοπη ταλαιπωρία τα άτομα με οπτική αναπηρία. Επίσης, επιβάλλεται να ενταχθούν στο πρόγραμμα τηλεματικής τα λεωφορεία των ΚΤΕΛ που έχουν ενταχθεί τα τελευταία τέσσερα περίπου χρόνια και εκτελούν διαδρομές στις γραμμές του ΟΑΣΑ. Επιπλέον, όσον αφορά στην ηλεκτρονική αναγγελία των διερχόμενων οχημάτων μη σταθερής τροχιάς από τις υπαίθριες στάσεις κρίνεται απαραίτητη εκτός της αναγραφής και η βελτίωση της φωνητικής αναγγελίας (ένταση) προκειμένου να καταστεί αποτελεσματική η ενημέρωση των ατόμων με οπτική αναπηρία για το χρόνο άφιξης των οχημάτων, κυρίως στις μεγάλες λεωφόρους που παρατηρείται υπερβολικός θόρυβος. Επίσης, απαραίτητη κρίνεται και η φωνητική αναγγελία τυχόν έκτακτων ανακοινώσεων που αναγράφονται στην οθόνη. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να τοποθετηθούν πλατφόρμες σε όλες τις στάσεις, καθώς διευκολύνουν τον εντοπισμό τους και την επιβίβαση και αποβίβαση.
- 2) Όσον αφορά στα μέσα σταθερής τροχιάς, μερικές φορές παρατηρείται το φαινόμενο η φωνητική αναγγελία στάσεων να πραγματοποιείται σε πολύ χαμηλή ένταση, γεγονός που την καθιστά αναποτελεσματική, αφού οι επιβάτες δεν είναι σε θέση να ακούσουν τις παρεχόμενες πληροφορίες. Σημειώνουμε ότι ιδιαίτερα για τους επιβάτες με οπτική αναπηρία, η υπηρεσία φωνητικής αναγγελίας στάσεων είναι άκρως απαραίτητη, καθώς δεν είναι σε θέση λόγω της αναπηρίας τους να αναγνώσουν τον σχετικό πίνακα αναγραφής των στάσεων και για τον λόγο αυτό περιέρχονται εξαιτίας της αναποτελεσματικότητας της ως άνω υπηρεσίας σε πλήρη αδυναμία να γνωρίζουν σε ποιο σταθμό κατευθύνονται. Επίσης, στους σταθμούς του ΗΣΑΠ κατά την αποβίβαση και επιβίβαση ο μηχανοδηγός δεν έχει οπτική επαφή κατά μήκος του συρμού και πολλές φορές κλείνουν οι πόρτες προτού ολοκληρωθεί η αποβίβαση ή επιβίβαση, με αποτέλεσμα να έχουν συμβεί ατυχήματα. Επιπλέον, πρόταση των φορέων μας είναι η διεξαγωγή σεμιναρίων, σε συνεργασία με την Υπηρεσία Κινητικότητας Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης του Π.Σ.Τ., σε τεχνικές συνοδείας των security των σταθμών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ατόμων με οπτική αναπηρία.

- 3) Όσον αφορά στην εφαρμογή “OASA Telematics”, αυτό χρήζει άμεσης αναβάθμισης, δεδομένου ότι πολύ συχνά δεν ανταποκρίνεται στο ρόλο της ή αναφέρει εντελώς λανθασμένα τον χρόνο άφιξης του οχήματος. Η εφαρμογή αυτή είναι πολύ σημαντική για τον προγραμματισμό του χρόνου που πρέπει να διαθέσει ο επιβάτης προκειμένου να μεταβεί στον προορισμό του και ειδικά για τα άτομα με οπτική αναπηρία που είναι χρήστες κινητών τηλεφώνων και της συγκεκριμένης εφαρμογής, εάν χάσουν ένα όχημα λόγω δυσλειτουργίας της εφαρμογής είναι αναγκασμένοι να περιμένουν για αρκετή ώρα εν αναμονή του επόμενου.
- 4) Ενόψει του επικείμενου εμπλουτισμού του στόλου των οχημάτων με νέα ηλεκτρικά και αθόρυβα κρίνεται επιβεβλημένο να χρησιμοποιηθεί η εμπειρία χωρών του εξωτερικού για τη δημιουργία διακριτικού θορύβου κατά τη μετακίνησή τους, προκειμένου να αποφευχθεί κάποιο ατύχημα.
- 5) Η επιδότηση των καρτών του ΟΑΣΑ για τα άτομα με αναπηρία να είναι ετήσια και η ενεργοποίηση και επιδότησή της να πραγματοποιείται μέσω της εφαρμογής Athena card, η οποία θα πρέπει να είναι πλήρως προσβάσιμη για τα άτομα με οπτική αναπηρία.
- 6) Οριστική διευθέτηση της δωρεάν διέλευσης των αναπηρικών αυτοκινήτων. Εφαρμογή του ν. 4782/2021, αναφορικά με τον καθορισμό των διαδικασιών εφαρμογής της ενιαίας κάρτας για την ελεύθερη διέλευση των οχημάτων των ατόμων με αναπηρία από τους σταθμούς διοδίων όλων των αυτοκινητόδρομων της χώρας. Παρά το γεγονός ότι με την ψήφιση του άρθρου 17 του ν.4903/2022, εξειδικεύτηκε η εν λόγω ρύθμιση, ώστε το όχημα να έχει απαλλαγή ακόμη και αν ο δικαιούχος δεν επιβαίνει σε αυτό, σε περίπτωση που η μετακίνηση γίνεται προς εξυπηρέτηση αυτού, δεν έχει ολοκληρωθεί έως σήμερα η διαδικασία έκδοσης κάρτας.
- 7) Πρόβλεψη για την προσβασιμότητα στα νεοαναγειρόμενα δημόσια και ιδιωτικά κτίρια και σταδιακή μετατροπή των παλαιών, ώστε να γίνουν προσβάσιμα μέσα σε μια τριετία, καθώς και άμεση διαμόρφωση σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές όλων των εξωτερικών χώρων των αστικών κέντρων (πεζόδρομοι, πεζοδρόμια, πλατείες, πάρκα κ.λπ.) με τους κατάλληλους οδηγούς όδευσης τυφλών απαλλαγμένοι από κάθε λογής εμπόδια. Ηχητικές διατάξεις σε όλους τους φωτεινούς σηματοδότες στις διαβάσεις πεζών.
- 8) Ετήσια επιχορήγηση του Κέντρου Σκύλοι Οδηγοί Ελλάδος.
- 9) Δημιουργία γραφείου υποδοχής επιβατών με αναπηρία για τη διευκόλυνση έκδοσης εισιτηρίων, επιβίβασης και αποβίβασης από τα υπεραστικά λεωφορεία, τα τρένα και τα πλοία, καθώς και στα αεροδρόμια όπου δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία.
- 10) Έγκαιρη υπογραφή σύμβασης επιδότησης των ΚΤΕΛ κάθε έτος με ταυτόχρονη υποχρέωση παροχής υπηρεσιών από τα ΚΤΕΛ, που θα ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Υπογραφή ανάλογης σύμβασης και με τις αεροπορικές εταιρίες για τη χορήγηση μειωμένου εισιτηρίου στα άτομα με οπτική αναπηρία και στους συνοδούς τους (50% έκπτωση) για τις πτήσεις του εσωτερικού, όπως ίσχυε στην κρατική Ολυμπιακή ή πλήρης απαλλαγή από τους φόρους αεροδρομίου σε άτομα με οπτική αναπηρία με ποσοστό 80% και άνω.

Θέματα Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Ανάπτυξης και Γενικής Γραμματείας Εμπορίου:

- 1) Προσβασιμότητα όλων των ιστοσελίδων των δημόσιων φορέων και επιδότηση για την ανακατασκευή μη προσβάσιμων ιστοσελίδων ιδιωτικών φορέων γενικότερου ενδιαφέροντος. Επίσης, η προσαρμογή σε προβάσιμη μορφή των εφαρμογών για κινητές συσκευές δημόσιων φορέων, αλλά και ιδιωτικών γενικού ενδιαφέροντος.
- 2) Πρόσβαση στις ετικέτες των προϊόντων ως προς τα συστατικά τους, και ιδιαιτέρως στην ημερομηνία λήξης, με ειδικό λογισμικό στο κινητό που θα διαβάξει τις ειδικά προσαρμοσμένες ετικέτες, καθώς και πρόσβαση, στις οδηγίες χρήσης, την εγγύηση και τις σχετικές συμβάσεις, όπου απαιτούνται, καθώς και αναγραφή σε γραφή Braille της ονομασίας του προϊόντος και της ημερομηνίας λήξης. Εναλλακτικά τα ανωτέρω θα μπορούσαν να γίνουν για όλα τα προϊόντα με την χρήση QR Code όπου σε κάποια προϊόντα θα υπάρχουν τα προαναφερθέντα στοιχεία, ενώ σε άλλα θα μπορούσαν να ενσωματωθούν και οι οδηγίες χρήσης.
- 3) Ανεμπόδιστη πρόσβαση στις τραπεζικές συναλλαγές, με έκδοση χρεωστικής κάρτας, καθώς και πιστωτικής, σε οποιοδήποτε τυφλό ή άτομο με προβλήματα όρασης που πληροί τις προϋποθέσεις, χωρίς περιορισμούς, καθώς και προσαρμογή όλων των ATM για χρήση από την προαναφερθείσα κατηγορία ατόμων. Επίσης επέκταση του phone banking σε όλες τις ηλεκτρονικές τραπεζικές συναλλαγές, πλήρη προσβασιμότητα στο internet banking, στο ηλεκτρονικό εμπόριο και στις πληρωμές μέσω pos. Ειδικότερα στο Phone Banking να μην υπάρχει περιορισμός στο ωράριο εξυπηρέτησης από εκπρόσωπο του τραπεζικού φορέα και να μην χρειάζεται για κάθε συναλλαγή η πιστοποίηση εκ νέου των στοιχείων του συναλλασσόμενου και έγκριση της συναλλαγής από προϊστάμενο.

Θέματα για Υπουργείου Πολιτισμού:

- 1) Προσβασιμότητα στα τηλεοπτικά προγράμματα και υποχρεωτικές μεταγλωττίσεις των συνεντεύξεων σε δελτία ειδήσεων καθώς και ακουστική περιγραφή των ταινιών, με προμήθεια σχετικού αποκωδικοποιητή δωρεάν σε κάθε άτομο με προβλήματα όρασης σε ποσοστό 80% και άνω.
- 2) Δημιουργία κατάλληλης υποδομής στο Εθνικό Θέατρο για την ακουστική περιγραφή των παραστάσεων, τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα για κάθε έργο και πρόβλεψη των θέσεων που προορίζονται για άτομα με προβλήματα όρασης, στις δύο πρώτες σειρές, σε δημόσια και ιδιωτικά θέατρα και λοιπούς πολιτιστικούς χώρους, όπως π.χ. Μέγαρο Μουσικής Αθήνας - Θεσσαλονίκης κλπ.
- 3) Επανεκδοση της κάρτας πολιτισμού για τους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω για τη δωρεάν είσοδο αυτών και των συνοδών τους στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους καθώς και για είσοδο σε θέατρα, κινηματογράφους και λοιπές πολιτιστικές εκδηλώσεις με πληρωμή ενός εισιτηρίου για τον τυφλό και το συνοδό του, διότι συχνά ο συνοδός είναι άνεργος ή χαμηλού εισοδήματος ή εθελοντής- συνοδός οπότε το εισιτήριό του καλείται να πληρώσει ο συνοδευόμενος τυφλός προκειμένου να εξυπηρετηθεί. Προτείνουμε στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση που θα υφίσταται την επιβάρυνση να

αποστέλλει σε ειδική προς τούτο υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού τον αριθμό της κάρτας πολιτισμού του τυφλού προκειμένου να αποζημιωθεί-επιδoteηθεί για την παροχή αυτή.

- 4) Προσβασιμότητα στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους για τους τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης δεν είναι η δημιουργία ραμπών αλλά η δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με τα σχετικά εκθέματα. Προς τούτο προτείνουμε: α) Οι ως άνω χώροι να εξοπλίζουν τον τυφλό, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο, με μηχανήμα το οποίο θα κάνει ακουστική περιγραφή των εκθεμάτων στην ελληνική γλώσσα οπωσδήποτε, αλλά και στις κυριότερες ευρωπαϊκές εί δυνατόν. Είναι μία μέθοδος που χρησιμοποιείται ευρέως σε πολλά μεγάλα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους του εξωτερικού και υπάρχει η σχετική τεχνογνωσία. β) Για τα σπουδαιότερα εκθέματα να δημιουργηθούν σε συνεργασία και με τις σχολές καλών τεχνών αντίγραφα σε κάθε μεγάλο μουσείο και αρχαιολογικό χώρο, ώστε να μπορούν να τα απολαύσουν με την αφή όχι μόνο οι τυφλοί και τα άτομα με προβλήματα όρασης αλλά και μαθητές σχολείων και κάθε ενδιαφερόμενος δεδομένου ότι η αφή, σε συνεργασία με την όραση, δίνει σε κάθε άνθρωπο διαφορετική αίσθηση του έργου τέχνης. γ) Να χορηγούνται γάντια μιας χρήσης ως έσχατη λύση στους τυφλούς και τα άτομα με προβλήματα όρασης προκειμένου να αγγίζουν εκθέματα, αν και στην περίπτωση αυτή η αίσθηση του έργου τέχνης μειώνεται σημαντικά.
- 5) Κάθε φορά που ο τυφλός ή το άτομο με προβλήματα όρασης αγοράζει ένα βιβλίο σε έντυπη μορφή να του παραχωρείται ο τίτλος και σε ηλεκτρονική προσβάσιμη μορφή.
- 6) Αναγνώριση του πτυχίου και της άδειας άσκησης επαγγέλματος των τυφλών αποφοίτων του δημόσιου ΙΕΚ τυφλών ξεναγών ως ισότιμοι με των λοιπών ξεναγών.
- 7) Προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση από το Υπουργείο Πολιτισμού πολιτιστικών προγραμμάτων να είναι η προσβασιμότητα τους σε άτομα με προβλήματα όρασης καθώς και η χρηματοδότηση από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου να έχει ως προϋπόθεση την οπτική περιγραφή των ταινιών.

Θέματα Υπουργείου Δικαιοσύνης: Για τα δικαιопρακτικά δικαιώματα και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη:

- 1) Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που ταλανίζει τους τυφλούς είναι η περιορισμένη δικαιопρακτική ικανότητα (απαιτείται παρουσία μαρτύρων για την υπογραφή των τυφλών ατόμων για τις τραπεζικές τους συναλλαγές, ενώπιον συμβολαιογράφων κ.λπ.), γεγονός που δυσκολεύει αφάνταστα την καθημερινότητά μας και παραβιάζει το απόρρητο των προσωπικών μας δεδομένων. Θεωρούμε απαράδεκτο στον 21ο αιώνα οι τυφλοί να λογίζονται από τον Αστικό Κώδικα και τους νόμους ως οιονεί άτομα περιορισμένης δικαιопρακτικής ικανότητας, να υποχρεώνονται να αποποιηθούν του δικαιώματος της τήρησης προσωπικών δεδομένων με την υποχρεωτική παρουσία μαρτύρων ακόμα και για απλές δικαιопρακτικές ενέργειες, όπως παραδείγματος χάρη η ανάληψη του μισθού τους από την τράπεζα, και να μην είναι ελεύθεροι να υπογράφουν υπ' ευθύνη τους από τις μικρότερες μέχρι τις μεγαλύτερες συμβάσεις που απαιτεί η καθημερινότητα, όπως οι λοιποί πολίτες. Άλλωστε σταδιακά καθιερώνεται σε κάποιους τομείς και η ηλεκτρονική υπογραφή.

- 2) Ζητάμε να καταστούν προσβάσιμα στους τυφλούς και στα άτομα με προβλήματα όρασης (οδηγοί όδευσης, φωνητική αναγγελία στους ανελκυστήρες, ενδείξεις Braille, προειδοποιητική ανάγλυφη λωρίδα στο δάπεδο για την ύπαρξη σκάλας, πινακίδες σε μεγαλογράμματη γραφή κλπ) τα δικαστικά κτίρια της χώρας και οι φυλακές και να εξυπηρετούνται κατά προτεραιότητα από τους δικαστικούς υπαλλήλους οι τυφλοί δικηγόροι και οι δικηγόροι με προβλήματα όρασης, καθώς και όσοι προσέρχονται αυτοπροσώπως για διεκπεραίωση δικής τους υπόθεσης.

Θέματα Υπουργείου Εθνικής Άμυνας:

- 1) Σχετικά με το μέρισμα που λαμβάνουν οι τυφλοί συνταξιούχοι στρατιωτικοί από το Μετοχικό Ταμείο Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας ζητάμε τη συνέχιση επιδότησής του από τον κρατικό προϋπολογισμό ή εναλλακτικά την εξαίρεση από την περικοπή της 1ης Ιουλίου 2016, εφόσον με τις δύο προαναφερθείσες περικοπές το μέρισμα έχει μειωθεί μέχρι 70%, μείωση πολύ σοβαρή στις χαλεπές οικονομικά ημέρες που διανύουμε ως χώρα. Σημειώνουμε ότι οι ως άνω συνταξιούχοι είναι ελάχιστοι, στοιχείο που είναι πολύ εύκολο να διασταυρωθεί.
- 2) Θα θέλαμε να μας διευκρινιστεί εάν ισχύει παλαιότερη απόφαση, σύμφωνα με την οποία τα παιδιά των τυφλών υπηρετούν στο κοντινότερο σημείο του τόπου κατοικίας των γονέων τους κατά την άσκηση των στρατιωτικών τους καθηκόντων, προκειμένου να είναι σε θέση να βοηθούν τους ανάπηρους γονείς τους στην καθημερινότητά τους. Σε αντίθετη περίπτωση θα επιθυμούσαμε την εκ νέου ενεργοποίησή της.
- 3) Στο φιλανθρωπικό σωματείο Φάρος Τυφλών της Ελλάδος λειτουργούν από το 1955 εργαστήρια, τα οποία έχουν δώσει τη δυνατότητα να ζήσουν αξιοπρεπώς και να συνταξιοδοτηθούν πολλές δεκάδες τυφλοί. Επί πολλές δεκαετίες, ο Ελληνικός Στρατός στήριξε τα εργαστήρια αυτά, αναθέτοντας πολλές παραγγελίες στο φορέα αυτό και εφοδιαζόμενος προϊόντα, τα οποία δεν υστερούν καθόλου σε ποιότητα, ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν μεγάλο κοινωνικό έργο. Επειδή τελευταία παρουσιάστηκαν προβλήματα στις σχετικές αναθέσεις, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το εργασιακό και συνταξιοδοτικό μέλλον δεκάδων τυφλών συμπολιτών μας, ζητάμε να σκύψετε προσωπικά στο ευαίσθητο αυτό θέμα και να εξασφαλίσετε τη μόνιμη ροή αναθέσεων απαραίτητων για το στράτευμα προϊόντων στον εν λόγω φορέα.

Θέματα Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη:

- 1) Προσβασιμότητα
Για να είναι ένας χώρος προσβάσιμος για τα άτομα με αναπηρία όρασης επιβάλλεται να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα προσβασιμότητας:
 - Σχεδιάγραμμα, χάρτης ή μακέτα της κάτοψης του κτιρίου στην είσοδο, τα οποία θα πρέπει να είναι ανάγλυφα ή τρισδιάστατα, και σε χρωματική αντίθεση, με μεγάλους χαρακτήρες και γραφή Braille.
 - Οδηγοί όδευσης τυφλών σε αντίθεση υψής και χρώματος με το έδαφος, οι οποίοι θα οδηγούν από την είσοδο του κτιρίου σε βασικά σημεία, όπως υποδοχή, γραφείο αξιωματικού υπηρεσίας, ανελκυστήρες, σκάλες κλπ.
 - Χρωματικές αντιθέσεις σε πόρτες γραφείων και πόμολα για να γίνονται εύκολα αντιληπτά

- Πινακίδες γραφείων σε γραφή Braille, σε χρωματική αντίθεση και με μεγάλους ή/και ανάγλυφους χαρακτήρες.
- Ανελκυστήρες με φωνητική αναγγελία των ορόφων και κουμπιά στη γραφή Braille και ανάγλυφα, μεγάλα και σε χρωματική αντίθεση.
- Προειδοποιητικές επιφάνειες σε αντίθεση υφής και χρώματος πριν από την αρχή μιας σκάλας και αντίστοιχη λωρίδα Stop στο τελείωμα κάθε σκαλιού.
- Φωσφορίζουσες ταινίες σε τζάμια, γυάλινες πόρτες, γυάλινα διαχωριστικά όπως επίσης και σε τυχόν κολώνες που υπάρχουν στο χώρο.

2) Εκπαίδευση

Εκπαίδευση από την Υπηρεσία Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών του προσωπικού σε τεχνικές βλέποντος οδηγού (τεχνικές συνοδείας) αλλά και σε κανόνες σωστής επικοινωνίας και συναλλαγής με άτομα με οπτική αναπηρία. Η εκπαίδευση αυτή θα πρέπει να γίνεται μέσα από σεμινάρια συστηματικά και σε σταθερά χρονικά διαστήματα, έτσι ώστε να είναι διαρκής και να εξασφαλίζεται η συνεχής ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση όλου του προσωπικού.

Στη συνέχεια θα είναι σωστό να γίνει μία πιο εξειδικευμένη εκπαίδευση των αξιωματικών έτσι ώστε να υπάρχει πάντα σε κάθε αστυνομικό τμήμα εξειδικευμένο προσωπικό που να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει αποτελεσματικά τους πολίτες με οπτική αναπηρία που προσέρχονται στις υπηρεσίες.

3) Ενημέρωση:

Μία γενικότερη ενημέρωση μπορεί να γίνει μέσα από τις ακόλουθες δράσεις:

- Διανομή φυλλαδίων με τις υπηρεσίες των επισήμων φορέων των ατόμων με οπτική αναπηρία.
- Δημιουργία εκπαιδευτικού φυλλαδίου που να αναφέρει επιγραμματικά και μέσα από εικόνες τις βασικές τεχνικές συνοδείας αλλά και κανόνες σωστής συμπεριφοράς και συναλλαγής προς τα άτομα με οπτική αναπηρία.
- Δημιουργία μιας κάρτας η οποία θα περιλαμβάνει βασικές οδηγίες και θα υπάρχει στα περιπολικά για πιο άμεση πρόσβαση των αστυνομικών που τύχει να συναντήσουν άτομα με οπτική αναπηρία στη βάρδιά τους ή μετά από κλήση.
- Ενημέρωση των στελεχών της άμεσης δράσης ώστε να δίνουν προτεραιότητα, εάν είναι εφικτό, σε κλήσεις ή μηνύματα ατόμων με αναπηρία όρασης, τα οποία βιώνουν μία δύσκολη ή επικίνδυνη κατάσταση όπως π.χ. κλοπή, απειλή, ενδοοικογενειακή βία, αποκλεισμός πρόσβασης, κ.λ.π.
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των αστυνομικών, έτσι ώστε να κινητοποιούνται σε τυχόν παραβάσεις που πέφτουν στην αντίληψή τους και θέτουν σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα ή δυσχεραίνουν την κίνηση των πεζών με οπτική αναπηρία, όπως πχ. δημόσια έργα χωρίς την κατάλληλη φύλαξη σε δρόμους και πεζοδρόμια, αυτοκίνητα σταθμευμένα σε πεζόδρομους και πεζοδρόμια, οδηγοί όδευσης τυφλών και ράμπες κατελιμμένοι από οχήματα κάθε είδους, κλπ.
- Μεταγραφή στη γραφή Braille των βασικών εντύπων της αστυνομίας τα οποία θα μπορούν να αποσταλούν επίσης και με email στους ενδιαφερόμενους.
- Μέριμνα ώστε η ιστοσελίδα της αστυνομίας να γίνει προσβάσιμη για τα άτομα με οπτική αναπηρία σύμφωνα με τις προδιαγραφές.

- Ενημέρωση των φορέων των ατόμων με οπτική αναπηρία σχετικά με τα επιχειρησιακά κέντρα για την ενδοοικογενειακή βία, προκειμένου να ενημερώσουν τα μέλη τους.
 - Δημιουργία ενός σύντομου φυλλαδίου στα αγγλικά για την ενημέρωση τυχόν προσφύγων, μεταναστών και τουριστών με οπτική αναπηρία που εισέρχονται στην Ελλάδα, σχετικά με τις υπηρεσίες που μπορούν να λάβουν από τους επίσημους φορείς των τυφλών.
- 4) Για την παραβίαση ερυθρού σηματοδότη σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 1, εδαφ. β, ε, η, ι του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας να επιβάλλεται στους οδηγούς παραβάτες βαρύτερη ποινή από την προβλεπόμενη, δεδομένου ότι τα άτομα με αναπηρία στην όραση εκτίθενται σε μεγάλο βαθμό σε πολλαπλούς κινδύνους καθημερινά κατά τις μετακινήσεις τους ως πεζοί.
 - 5) Εξοικείωση με την αναπηρία όρασης για όλα τα ανωτέρω από την Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών και την Υπηρεσία Κινητικότητας, Προσανατολισμού και Δεξιοτήτων Καθημερινής Διαβίωσης του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών σε μία ή δύο επισκέψεις ανά εξάμηνο στη Σχολή Αξιωματικών.
 - 6) Χορήγηση άδειας κυκλοφορίας στο δακτύλιο σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τροχαίας Αττικής στους υπαλλήλους και τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Όπως έχει συμβεί και με τους προκατόχους σας, αναμένουμε να ορίσετε συνάντηση με τους φορείς μας για τη συζήτηση και επίλυση στο μέτρο του εφικτού των ανωτέρω.



Για το Δ.Σ. του Π.Σ.Τ.

